

მედიის ფინანსური გამჭვირვალობა 2020

მედიის ფინანსური გამჭვირვალობა 2020

ავტორი:

მარიამ პატარიძე, ანი ქისტაური

რედაქტორი:

თამარ კინწურაშვილი

დიზაინი:

მარიამ ცუცქერიძე

მედიის ფინანსური გამჭვირვალობა, 2020

მედიის განვითარების ფონდი
MEDIA DEVELOPMENT FOUNDATION

WWW.MDFGEORGIA.GE

WWW.MEDIAMETER.GE

შესავალი

წინამდებარე კვლევა მედიის ფინანსური გამჭვირვალობის შესახებ 2020 წლის მონაცემებს ასახავს. იმის საილუსტრაციოდ, თუ რამდენად ახდენს საბიუჯეტო დაფინანსება გავლენას მედიის სარედაქციო პოლიტიკაზე, ან როგორი სარედაქციო პოლიტიკის მედიებთან ფორმდება კონტრაქტები, მასში მედია გაშუქების ცალკეული მაგალითებიც არის განხილული. ანგარიში, რომელსაც მედიის განვითარების ფონდი ყოველწლიურად გამოსცემს, ერთი მხრივ, სამაუწყებლო მედიის მიერ კანონმდებლობის საფუძველზე დეკლარირებულ შემოსავლებს შეეხება, მეორე მხრივ, ინფორმაციისა და რეკლამის გავრცელების მიზნით მედიაში საბიუჯეტო სახსრების განაწილების პრაქტიკას.

ანგარიშის შესავალში მიმოხილულია კვლევის მთავარი მიგნებები და რეგულაციები; პირველ ნაწილში - მაუწყებელთა ფინანსური შემოსავლები, რომელთა დეკლარირება მაუწყებლებს კანონმდებლობის საფუძველზე ევალებათ; მე-2 ნაწილი რეკლამისა და ინფორმაციის გავრცელების მიზნით სხვადასხვა ტიპის მედია საშუალებებში საბიუჯეტო თანხების განაწილების პრაქტიკას ასახავს. ცალკე თავი ეთმობა სოციალურ მედიაში საბიუჯეტო თანხების ხარჯვას, მათ შორის კონტრაქტებს, რომლითაც ცალკეულ მედიებს სხვადასხვა ფეისბუკ ჯგუფებსა და გვერდებზე მასალების განთავსება ევალებათ. ბოლო ნაწილი კი ანტიდასავლურ, დეზინფორმაციის და სიძულვილის ენის გამავრცელებელ მედიებთან საბიუჯეტო კონტრაქტების გაფორმების პრაქტიკას ეთმობა, მათ შორის განხილულია ანტივაქსერული შინაარსის ცალკეული მაგალითები.

მეთოდოლოგია

ანგარიში შერეულ მეთოდოლოგიას იყენებს: დოკუმენტების ანალიზს და სპეციფიკურ შემთხვევებში კონტენტ ანალიზს.

დოკუმენტების ანალიზი სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოსა და კომუნიკაციების მარეგულირებელი კომისიის ელექტრონულ მონაცემთა ბაზაში ხელმისაწვდომი დოკუმენტაციის გარდა, დამატებით საჯარო დაწესებულებებიდან გამოთხოვნილ მონაცემებს და ღია წყაროებით გავრცელებულ სხვა ცნობებს ეყრდნობა.

„მაუწყებლობის შესახებ“ კანონის 70/4 მუხლის მიხედვით, მაუწყებელი ვალდებულია, ყოველი კვარტლის დასრულების შემდეგ მომდევნო თვის 15 რიცხვამდე საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას წარუდგინოს ფინანსური ანგარიშგების ფორმები, რაც მაუწყებლის ყოველკვარტალურ ფინანსურ შემოსავლებს ასახავს. კომისიამ კი ანგარიშგების ფორმები მიღებიდან 7 დღეში უნდა გამოაქვეყნოს.

საზოგადოებრივ მაუწყებელსა და საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიის შემოსავლების შესახებ სტატისტიკური ანგარიშგების ფორმების კომისიისათვის წარდგენა მხოლოდ კომისიის 2016 წლის 11 თებერვლის გადაწყვეტილებით¹ დაევალებათ. აღნიშნულ გადაწყვეტილებამდე, სტატისტიკური ანგარიშგების ფორმების წარდგენის ვალდებულება ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში ავტორიზებულ/ლიცენზიის მფლობელ პირებს, აგრეთვე მაუწყებლობის სფეროში ლიცენზიის მფლობელ პირებს ჰქონდათ.

„მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილი 2018 წლის 21 თებერვლის ცვლილებებით, საზოგადოებრივი მაუწყებლის ბიუჯეტი წინა წლისათვის განსაზღვრული მთლიანი შიდა პროდუქტის არანაკლებ 0,14%-ია. შესაბამისად, ბიუჯეტი მთლიანი შიდა პროდუქტების ზრდასთან ერთად იზრდება. ამავდროულად საკანონმდებლო ცვლილებებით, პარლამენტმა მხარი დაუჭირა მაუწყებლობის შესახებ კანონში შეტანილ ცვლილებებს (მუხლი 64), რომელიც საზოგადოებრივ მაუწყებელს კომერციული რეკლამის დამატებით განთავსების უფლებას აძლევს².

წინამდებარე ანგარიში მოიცავს სამაუწყებლო მედიის დეკლარირებული შემოსავლების ყველა კატეგორიას, მათ შორის საზოგადოებრივი მაუწყებლისა და საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიისა და რადიოს საბიუჯეტო შემოსავალს. გარდა ამისა, სამაუწყებლო შემოსავლები მოიცავს სარეკლამო, სპონსორობიდან, მაუწყებლის მფლობელისა და სხვა პირების შემოწირულობიდან, კონტენტის რეალიზებიდან, საეთერო დროის გაყიდვიდან, ტელეშოფინგიდან, ტექნიკური მომსახურებიდან, პროდუქტის განთავსებიდან (Product Placement), განცხადებებიდან, არქივის გაქირავებიდან, ვებ-ბანერით, ინტერაქტივით, სახელმწიფო დაფინანსებიდან და სხვა სახით მიღებულ შემოსავლებს.³

კონტენტ ანალიზი. შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით, ანგარიშში ცალკეულ შემთხვევებში მედიის შინაარსობრივი ანალიზიც არის მოცემული. შერჩევა ადმინისტრაციულ ორგანოებსა და მედია საშუალებებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე მოხდა და მიზნად ისახავდა გაერკვია, თუ რა სახის მედია შინაარსის დაფინანსება ხდებოდა ბიუჯეტის ხარჯზე.

¹ <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/commission/solutions/2016-95-19.page>

² <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/3966451?publication=0#DOCUMENT:1;>

³ <https://www.comcom.ge/ge/legal-acts/solutions/2019-237-19.page>

სარჩევი

მთავარი მიზნები.....	7
I. სამეუწყებლო მედიის დეკლარირებული შემოსავლები.....	9
II. რეკლამისა და ინფორმაციის გავრცელების მიზნით მედიაში საბიუჯეტო თანხების გენერირების პრაქტიკა.....	15
2.1. ონლაინ მედია.....	16
2.2. მეუწყებლები.....	18
2.3. გეჭდური მედია.....	20
2.4. სოციალური მედია.....	22
2.5. საბიუჯეტო თანხები სააგენტოებისთვის ფაისბუკ გვერდებსა და ჯგუფებში ინფორმაციის გავრცელებად.....	23
2.6. საბიუჯეტო კონტრაქტები ანტიდისკლურ, დეზინფორმაციის და სიმუღვილის ენის გავრცელებელ მედიებთან.....	38

მთავარი მიგნებები

2020 წელს შემდეგი ტენდენციები გამოიკვეთა:

- სატელევიზიო მაუწყებლების დეკლარირებულმა შემოსავალმა 176.9 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 2019 წლის მონაცემებს 37.9 მლნ ლარით აღემატება.
- შემოსავლების ზრდა ტვ “რუსთავის 2”-ის მფლობელის შეცვლის შემდეგ, ამ კომპანიის ყოფილი თანამშრომლებისა და მენეჯერების მიერ 2019 წელს ოპოზიციასთან დაკავშირებული 2 ახალი ტელეკომპანიის “მთავარი არხისა” და „ფორმულას“ დაფუძნებას უკავშირდება, ასევე საპატრიარქოს ტელეკომპანია “ერთსულოვნების” შემოწირულობების ზრდას.
- საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზია “ერთსულოვნების” დეკლარირებული შემოსავალი 2019 წელთან შედარებით 2020 წელს 97%-ით მაუწყებლის მფლობელის შემოწირულობების ხარჯზე გაიზარდა.
- 2020 წლის მონაცემებით, სატელევიზიო ბაზრის ყველაზე დიდი წილი (36.5%) კვლავ საზოგადოებრივ მაუწყებელზე მოდის, კერძო ტელევიზიებიდან კი ყველაზე დიდი წილი სახელისუფლებო სარედაქციო პოლიტიკის ტელეკომპანია “იმედსა” (17.9%) და 2019 წელს დაფუძნებულ, ოპოზიციურ პარტია ნაციონალურ მოძრაობასთან დაკავშირებული ტელეკომპანია „მთავარ არხზე“ (14,2%) მოდის.
- კრემლისტურ პარტია “პატრიოტთა ალიანსთან” დაკავშირებული ტვ “ობიექტივის” შემოსავლის მთავარი წყარო, წინა წლების მსგავსად, 2020 წელსაც მფლობელის და არაიდენტიფიცირებული პირის შემოწირულობებია, რაც მთლიანი შემოსავლის 93.3%-ს შეადგენს.
- რეგიონული ტელევიზიების საერთო შემოსავალმა 2020 წელს 13 912 444 ლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შემოსავალს 3.6 მლნ ლარით აღემატება.
- 2020 წელს რადიოების შემოსავალმა 2019 წელთან შედარებით 2.1 მლნ ლარით იკლო.
- 2020 წელს საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა სარეკლამო და საინფორმაციო მომსახურების მიზნით მედია საშუალებებთან 5 259 287.7 ლარის ღირებულების მომსახურების კონტრაქტი გააფორმეს, საიდანაც ყველაზე დიდი წილი - 34% ონლაინ მედიაზე მოდის; 28.1 % - ნაციონალური და შერეული დაფარვის, ხოლო 15.3 % - რეგიონულ ტელევიზიებზე; 14.7 % - სოციალურ მედიაზე; 4.3 % - ბეჭდურ მედიაზე ; 2.3 % - შერეულ კონტრაქტებზე; 1.3 % კი რადიოებზე გადანაწილდა.
- 2019 წელთან შედარებით 2020 წელს საბიუჯეტო ორგანიზაციებს 1 322 015.3 ლარით ნაკლები ღირებულების სერვის კონტრაქტი აქვთ გაფორმებული. ამასთანავე, მხოლოდ ონლაინ მედიის კონტრაქტებია გაზრდილი, სხვა მედიებისთვის განკუთვნილი სერვის კონტრაქტების თანხა კი შემცირებულია.
- ონლაინ მედიებიდან საბიუჯეტო სერვის კონტრაქტების ყველაზე დიდი წილი “პალიტრა მედია” ჰოლდინგში შემავალ ონლაინ გამოცემებზე განაწილდა; შემდეგ ადგილზე არიან Kvira.ge, Ipress.ge და მათთან დაკავშირებული ონლაინ პლატფორმები; Primetime.ge; PIA და Daijesti.ge; Newspress.ge და NSP.ge; Imedinews.ge; Reportiori.ge და სხვები.
- ტელევიზიებში საბიუჯეტო რეკლამების გადანაწილება კორელაციაში სატელევიზიო რეიტინგებთან, რომელიც ამა თუ იმ არხის მიერ სატელევიზიო ბაზრის მოცვას ასახავს. ტელევიზიებს შორის ყველაზე მეტი ღირებულების ხელშეკრულება “იმედთან” გაფორმდა, მას მოსდევს რუსთავი 2, მთავარი არხი და ტვ პირველი.

- რეგიონულ მაუწყებლებს შორის ყველაზე დიდი საბიუჯეტო თანხა, 2016-2019 წლების მსგავსად, კვლავ ქვემო ქართლის ტელევიზიას აქვს მიღებული, რაც მთლიანი შემოსავლის 65%-ს შეადგენს.
- სოციალურ მედიაში ყველაზე მეტი ღირებულების რეკლამის განთავსება კონტრაქტებით საქართველოს ტურიზმის ეროვნულ ადმინისტრაციას ჰქონდა განსაზღვრული; შემდეგ ადგილზეა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი და საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო.
- 2019 წლის მსგავსად, ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ საინფორმაციო მომსახურების გავრცელებაზე გაფორმებული ხელშეკრულებები მასალების სააგენტოს ვებ-გვერდზე განთავსების გარდა, ინფორმაციის სხვა ფეისბუქ ჯგუფებსა და გვერდებზე გაზიარების ვალდებულებასაც ითვალისწინებდა.
- გამოვლინდა სააგენტო PIA-სთან დაკავშირებული 1 სარეკლამო სააგენტო და 3 ონლაინ მედია, რომელსაც საბიუჯეტო ორგანიზაციების მედია შინაარსის სხვადასხვა ფეისბუქ ჯგუფებში გაზიარების ვალდებულება ჰქონდა.
- ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრსა და STV.ge-ს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, გამოცემას ინფორმაციის მმართველი პარტია **“ქართული ოცნების”** თბილისის მერის **მხარდამჭერ ფეისბუქ ჯგუფში**, ასევე 2 დახურული ჯგუფში ევალეობდა. 2 დახურული ჯგუფიდან კი ერთი ([ეს საქართველოა](#)) პარტია **“პატრიოტთა ალიანსის” მხარდამჭერი** და ოპოზიციური პარტია **“ნაციონალური მოძრაობის” წინააღმდეგ** მიმართული აღმოჩნდა, სადაც პოსტებს სახელისუფლებო ექსპერტებიც ათავსებენ.
- შპს კლიპ არტსა და კომისიას შორის 99 500 ლარის მომსახურებაზე გაფორმებული ხელშეკრულება, ინფორმაციის 9 საინფორმაციო სააგენტოსა და 5 ფეისბუქ ჯგუფში განთავსებას ითვალისწინებდა, ყველა ამ ფეისბუქ ჯგუფს კი თავად “კლიპ-არტი” ფლობდა.
- როგორც სამეგრელოს მედია ორგანიზაცია (STV.ge), ასევე კლიპ-არტთან დაკავშირებული ონლაინ სააგენტოები (diagestpia და pia) მმართველი პარტიის ოპონენტების მადისკრედიტირებელ მასალებს კოორდინირებულად ავრცელებდნენ.
- 2014-2019 წლების პრაქტიკის მსგავსად, 2020 წელსაც გამოიკვეთა რამდენიმე მედია საშუალება, რომელთა ნაწილი ანტიდასავლური სარედაქციო პოლიტიკით, დეზინფორმაციისა და სიძულვილის ენის ტირაჟირებით გამოირჩევა და რომელთანაც საბიუჯეტო ორგანიზაციებს ინფორმაციის გავრცელებასა და რეკლამაზე სერვის კონტრაქტები ჰქონდათ გაფორმებული.
- ანტიდასავლურ და ჰომოფობიურ გზავნილებთან ერთად, გაზეთი “საქართველოს რესპუბლიკა”, რომელსაც ბიუჯეტიდან 2020 წელს 38 008 ლარის ღირებულების სერვის კონტრაქტი გაუფორმდა, დამატებით კორონავირუსთან და ვაქცინაციასთან დაკავშირებით კონსპირაციებს და დეზინფორმაციას ავრცელებდა.

I. სამაუწყებლო მედიის დეკლარირებული შემოსავლები

ტელევიზია. კომუნიკაციების მარეგულირებელი კომისიის მონაცემების მიხედვით⁴, 2020 წელს სატელევიზიო მაუწყებლების შემოსავალმა 176.9 მლნ ლარი შეადგინა, რაც 2019 წლის მონაცემებს (139 მლნ ლარი) 37.9 მლნ ლარით აღემატება. შემოსავლების ზრდა ტვ “რუსთავის 2”-ის მფლობელის შეცვლის შემდეგ, ამ კომპანიის ყოფილი თანამშრომლებისა და მენეჯერების მიერ 2019 წელს ოპოზიციასთან დაკავშირებული 2 ახალი ტელეკომპანიის “მთავარი არხისა” და „ფორმულას“ დაფუძნებას უკავშირდება, ასევე საპატრიარქოს ტელეკომპანია “ერთსულოვნების” შემოწირულობების ზრდას.

2020 წლის მონაცემებით, სატელევიზიო ბაზრის ყველაზე დიდი წილი კვლავ საზოგადოებრივ მაუწყებელზე (59.5 მლნ ლარი) მოდის, რაც წინა წლის მაჩვენებელს (51 მლნ) 8.5 მლნ ლარით აღემატება⁵.

კერძო ტელევიზიებიდან კი ყველაზე დიდი წილი სახელისუფლებო სარედაქციო პოლიტიკის ტელეკომპანია “იმედსა” (29.1 მლნ) და 2019 წელს დაფუძნებულ, ოპოზიციურ პარტია ნაციონალურ მოძრაობასთან დაკავშირებული ტელეკომპანია „მთავარ არხზე“ (23.1 მლნ ლარი) მოდის, რომელიც „რუსთავი 2-ის“ ყოფილმა გენერალურმა დირექტორმა ნიკა გვარამიამ (51 %) სხვა მფლობელებთან ერთად დააფუძნა⁶. ტელეკომპანია „მთავარი არხის“ შემოსავალი 2020 წელს 17.4 მლნ ლარით არის გაზრდილი, შემოსავალის ძირითად წყაროს- 49.7 % კი მაუწყებლების მფლობელების შემოწირულობები (11 520 024 ლარი) წარმოადგენდა. ტელეკომპანია “იმედის” შემოსავალი 2019 წელთან შედარებით 2.4 მლნ ლარით არის გაზრდილი. მედია ბაზარზე შემდეგ პოზიციას რუსთავი 2 (14.2 მლნ ლარი) იკავებს, რომლის შემოსავალი 8.9 მლნ ლარით არის შემცირებული. აღსანიშნავია, რომ რუსთავი 2-ის მფლობელის ცვლილება 2019 წლის 18 ივლისს ევროპის ადამიანის უფლებათა სასამართლოს გადაწყვეტილების საფუძველზე განხორციელდა, ამდენად აღნიშნული მონაცემი ახალი მენეჯმენტის პირობებში შექმნილ ფინანსურ მდგომარეობას ასახავს. მომდევნო ადგილს შემოსავლის მხრივ იკავებენ სილქნეთი (10.9 მლნ ლარი⁷), რომლის შემოსავალიც 7.7 მლნ ლარით გაიზარდა და TV პირველი (6.4 მლნ ლარი), რომლის შემოსავლები მეტწილად რეკლამის ხარჯზე წინა წელთან შედარებით 2.2 მლნ ლარით გაიზარდა. 2019 წელს დაფუძნებული ტელეკომპანია ფორმულას შემოსავალი, რომლის საკონტროლო პაკეტს (51%)

⁴ ბოლო წვდომა 22 სექტემბერი, 2021

[მაუწყებლობა > ტელევიზიების შემოსავლები კომპანიების მიხედვით > სტატისტიკური ინფორმაცია > analytics.comcom.ge](http://analytics.comcom.ge)

⁵ „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილი 2018 წლის 21 თებერვლის ცვლილებებით, საზოგადოებრივი მაუწყებლის ბიუჯეტი წინა წლისათვის განსაზღვრული მთლიანი შიდა პროდუქტის არანაკლებ 0,14%-ია. შესაბამისად, ბიუჯეტი მთლიანი შიდა პროდუქტების ზრდასთან ერთად იზრდება.

⁶ 2020 წლის 15 სექტემბერს საჯარო რეესტრში განხორციელებული ცვლილებებით, ტელეკომპანიის მფლობელების წილების გადანაწილება შემდეგია: BGIM LTD-39%, ბაკურ ჯახაია-37%, ნიკა გვარამია-12%, ნიკოლოზ სისაური (3%), გიორგი რურუა (2.5%), მარი ანა რურუა(2.5%) და შპს საქართველოს უნივერსიტეტი(2%), თეიმურაზ ვასილიძე-1%, შპს ბენმონტი-BENMONT-0.2%, მაგული ხარებავა-0.2%, ომეგა მოტორ ჯგუფი-0.2%, მატრიქსი-0.2%, შპს მონტე-0.2%

<https://bit.ly/3hSSPZ5>

⁷ აღნიშნული მონაცემი მოიცავს შპს „სილქ მედიას“ 2020 წლის დეკლარირებულ შემოსავალსაც, რომლის 100% იანი წილის მესაკუთრე სს სილქნეთია;

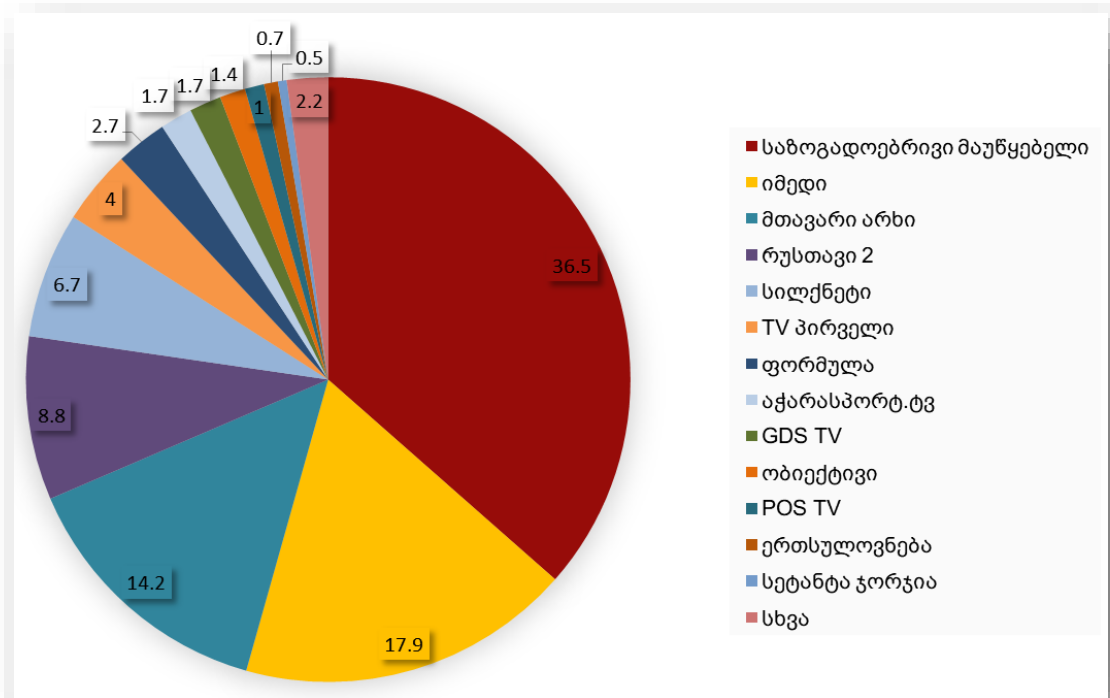
[B21081595 \(napr.gov.ge\)](http://B21081595.napr.gov.ge)

ნაციონალური მოძრაობის ხელისუფლების ყოფილი თავდაცვის მინისტრი დავით კეზერაშვილი ფლობს, 4.4 მლნ ლარს შეადგენს და წინა წელთან შედარებით 0.8 მლნ ლარით არის შემცირებული. სხვა ტელევიზიების შემოსავლები შემდეგნაირად ნაწილდება: აჭარასპორტ ტვ (2.8 მლნ ლარი), GDS TV (2.7 მლნ ლარი), ობიექტივი (2.2 მლნ ლარი), POS TV (1.6 მლნ ლარი), ერთსულოვნება (1.2 მლნ ლარი) და სეტანტა ჯორჯია (0.7 მლნ ლარი). სხვა ტელევიზიების შემოსავალი, რომელიც 0.7 მლნ ლარს არ აღემატება, ჯამურად 3.4 მლნ ლარს შეადგენს.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზია "ერთსულოვნების" შემოსავალი 2019 წელთან შედარებით (27 183 ლარი) 2020 წელს 97%-ით მაუწყებლის მფლობელის შემოწირულობების ხარჯზე გაიზარდა და 2020 წელს 1 214 305 ლარი შეადგინა. მაუწყებლის მფლობელის შემოწირულობები ერთიანი შემოსავლის 99.7 %-ს (1 210 800 ლარი) შეადგენს.

გაზრდილია ასევე სახელისუფლებო სარედაქციო პოლიტიკის მქონე POS TV ⁸-ის შემოსავალი, რომელმაც საერთო მაუწყებლობის ავტორიზაცია 2019 წლის 21 ნოემბერს მიიღო⁹. პოსტ ტვ-ის დეკლარირებულმა შემოსავალმა 2020 წელს **1 680 440 ლარი შეადგინა**.

დიაგრამა 1.1. ნაციონალური და შერეული დაფარვის ტელევიზიების 2019 წლის სატელევიზიო შემოსავლები მედიების მიხედვით

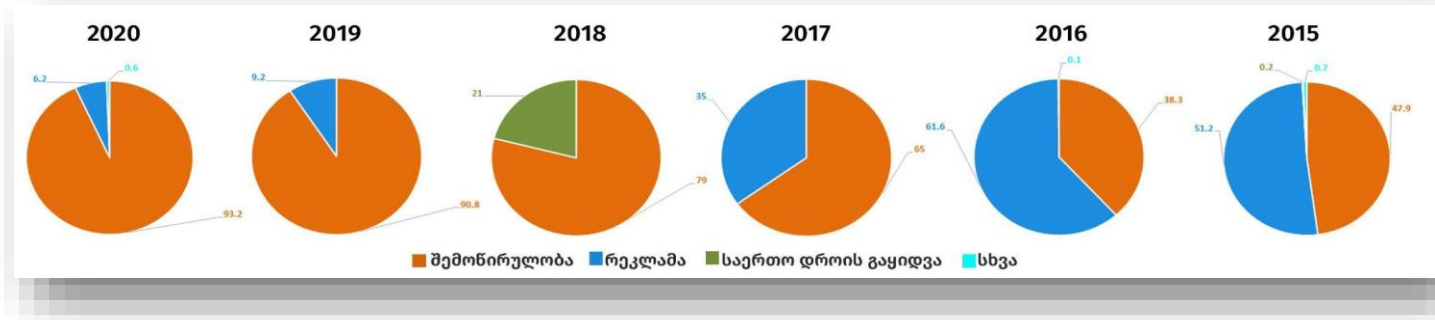
⁸ შპს „პოსტვის“ აღმასრულებელი დირექტორი და 28%-იანი წილის მფლობელი თემურ ქარელაშვილია, შალვა რამიშვილს კომპანიის 24% ეკუთვნის, ნუგზარ რუხაძეს და ზვიად ბლიაძე 16-16%, ანა შენგელია და ვახტანგ კომახიძე კი 8%-8%-იანი წილის მფლობელები არიან.

<https://bit.ly/3zqlE48>

⁹ შპს „პოსტვ“-ის მაუწყებლად ავტორიზაციის განცხადების განხილვის თაობაზე - კომუნიკაციების კომისია (comcom.ge)

ტვ “ობიექტივის” შემოსავლები. კრემლისტურ პარტია “პატრიოტთა ალიანსთან” დაკავშირებული ტვ “ობიექტივის” შემოსავლის მთავარი წყარო, წინა წლების მსგავსად, 2020 წელსაც შემოწირულობებია, რაც მთლიანი შემოსავლის 93.3%-ს (2 090 739 ლარი) შეადგენს. აქედან 205 336 ლარი მაუწყებლის მფლობელის, ხოლო 1 885 403 ლარი არაიდენტიფიცირებული პირების შემოწირულობებია. ტელეარხზე ხუთწლიანი დაკვირვება აჩვენებს, რომ ის სულ უფრო მეტად ხდება დამოკიდებული დოტაციებზე, ხოლო დაფინანსების წყაროები გამჭვირვალე არ არის.

დიაგრამა 1.2. მედია-კავშირ “ობიექტივის” 2015-2020 წლების შემოსავლის წყაროები

ამასთანავე აღსანიშნავია, რომ ბოლო წლებში ტელეკომპანიის მთლიანი შემოსავალი გაორმაგებულია (2015: 1 080 873, 2019: 2 241 634).

ცხრილი 1.1. ტვ ობიექტივის შემოსავლები 2015-2020 წლებში

წელი	ობიექტივი
2020	2 241 634
2019	2 235 533
2018	1 925 974
2017	1 469 125
2016	1 691 397
2015	1 080 873

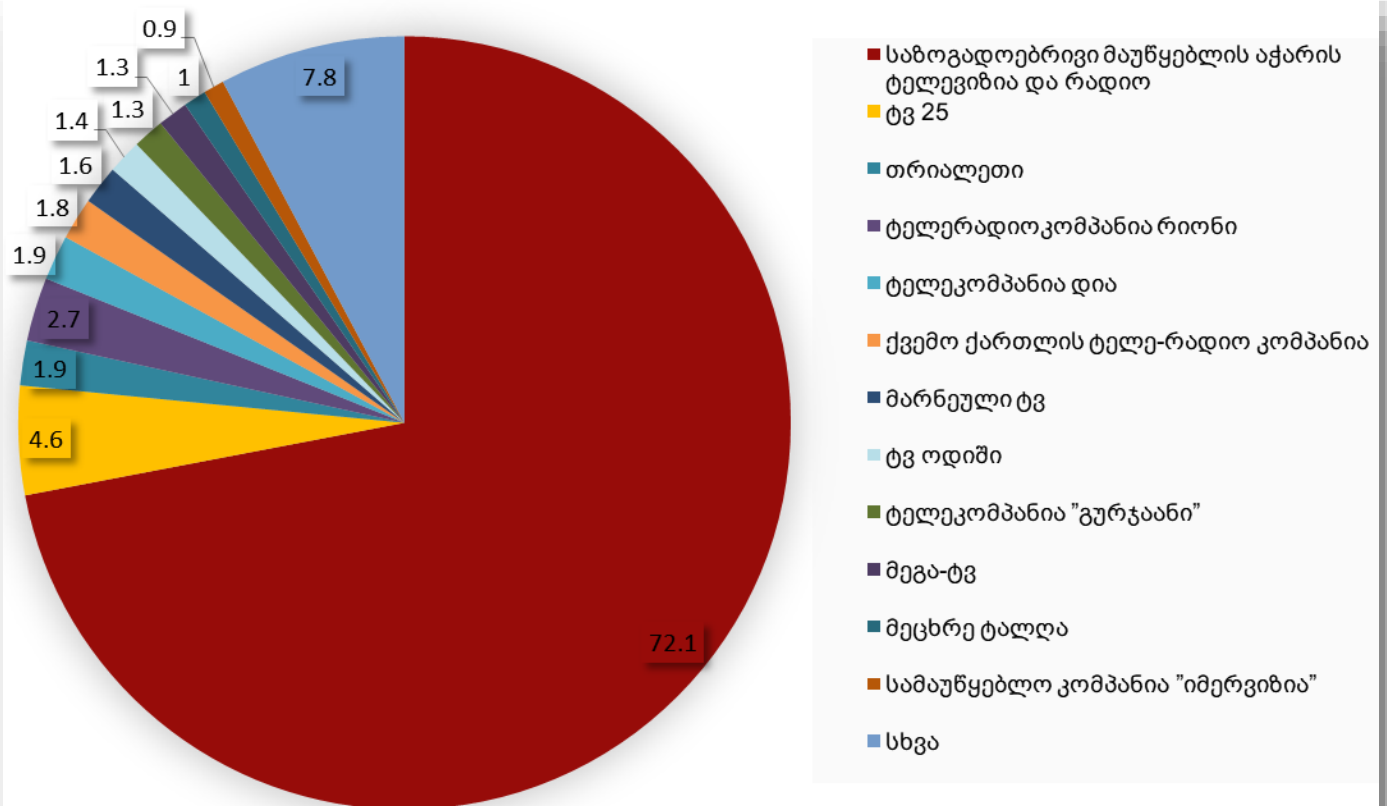
რეგიონული ტელევიზიები. რეგიონული ტელევიზიების საერთო შემოსავალმა 2020 წელს 13 912 444 ლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შემოსავალს 3.6 მლნ ლარით აღემატება. ყველაზე დიდი წილი - 72% კვლავ აჭარის საზოგადოებრივ მაუწყებელზე მოდის (10 026 792 ლარი), ხოლო დარჩენილი მეოთხედი შემდეგნაირად ნაწილდება:

- **ბათუმი:** ტვ 25 (634 191 ლარი) -4.6 %;
- **გორი:** ტელე-რადიო კომპანია თრიალეთი (261 088 ლარი) -1.9 %;
დია: (26 2663 ლარი)- 1.9%;
- **იმერეთი:** ტელეკომპანია რიონი - (370 757 ლარი)- 2.7%;
მეგა-ტვ - 176 672- 1.3 %;
- **ქვემო ქართლის ტელე-რადიო კომპანია** - (245 622 ლარი)- 1.8%;
- **მარნეული ტვ** - (227 760 ლარი) - 1,6 %;

- *ბუგდიდი*: ოდიში - (199 666 ლარი)- 1.4 %;
- *გურჯაანი* - (182 710 ლარი) -1.3%;
- *ფოთი*: მეცხრე ტალღა - 133 274 - 1%;
- *ჭიათურა*: „იმერვიზია“ - 120 638-0.9%;

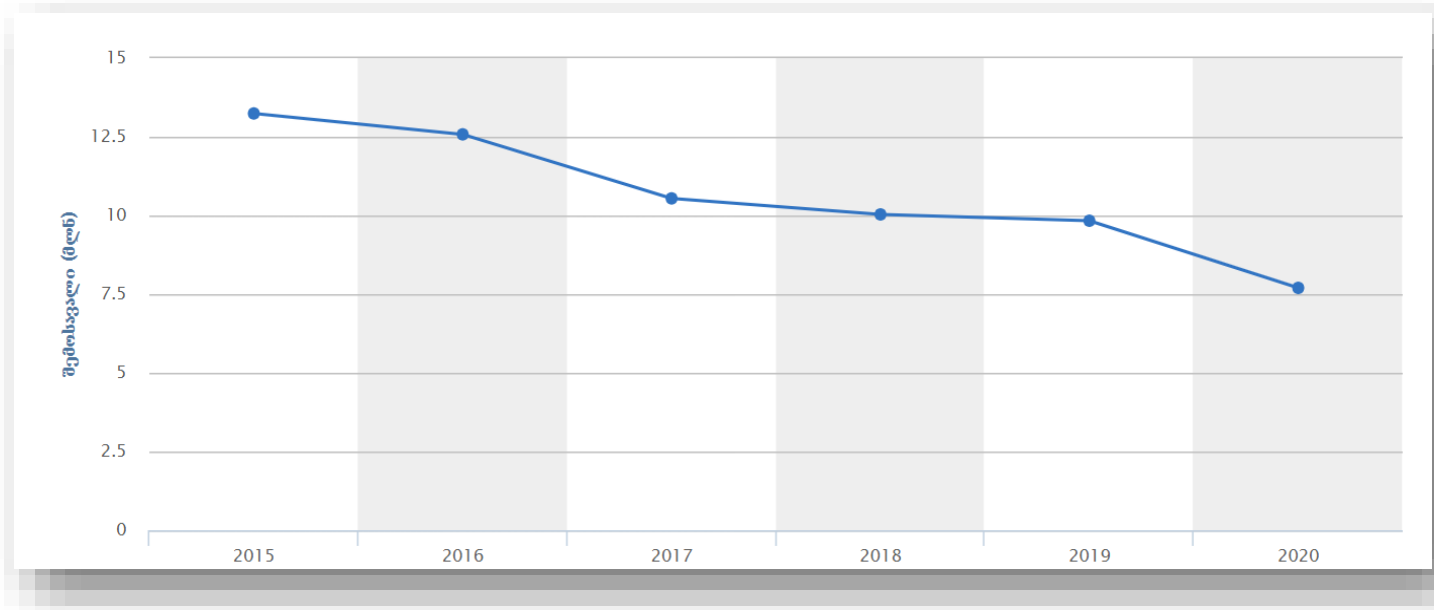
სხვა რეგიონული ტელევიზიების შემოსავალმა, რომელიც 115 500 ლარს არ აღემატება, ჯამურად 1 070 609 ლარი შეადგინა.

დიაგრამა 1.3. რეგიონული ტელევიზიების 2020 წლის სატელევიზიო შემოსავლები მედიების მიხედვით

რადიომაუწყებლები. 2020 წელს რადიოების შემოსავალმა 2019 წელთან შედარებით 2.1 მლნ ლარით იკლო და 7 698 906 ლარი შეადგინა. 2019 წელს კი აღნიშნული მონაცემი 9 814 772 ლარი იყო. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ 2015 წლის შემდეგ რადიოების შემოსავლები კლებადი ტენდენციით ხასიათდება.

დიაგრამა 1.4. რადიოების შემოსავალი 2015-2020 წლებში

წყარო: კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ანალიტიკური პორტალი

წინა წლების მსგავსად ბაზარზე კვლავ რადიო ჰოლდინგი “ფორტუნა” დომინირებდა (51%), რომლის შემოსავალმა 3 796 575 ლარი შეადგინა. 2019 წელთან შედარებით კომპანიის შემოსავალმა 1 220 543 ლარით შემცირდა. მისი შემოსავლის მნიშვნელოვან წყაროს რეკლამა (83.6 %), სპონსორობა (15.7 %) და კონტენტის რეალიზება (0.7 %) წარმოადგენს. შემდეგ ადგილზეა რადიო “იმედი” 730 437 ლარით, რომლის შემთხვევაშიც, წინა წელთან შედარებით შემოსავალი 129 116 ლარით შემცირდა. მესამე ადგილზეა რადიო პალიტრა¹⁰ (390 104 ლარი), რომლის შემოსავალმაც 167 352 ლარით იკლო. მას მოსდევს რადიო მანქანა¹¹ (308 284 ლარი), რადიო „აფხაზეთის ხმა“¹² (267 543 ლარი), რადიო კომერსანტი¹³ (191 610 ლარი) და რადიო ენერჯი¹⁴ (159 597 ლარი); სხვა რადიოების შემოსავალმა 1 018 447 ლარი შეადგინა.

¹⁰ შპს „რადიოცენტრი პლუს“ (FM 103.9); http://www.radiopalitra.ge/doc/7_15_2020_shesab_dec_radio_n.pdf

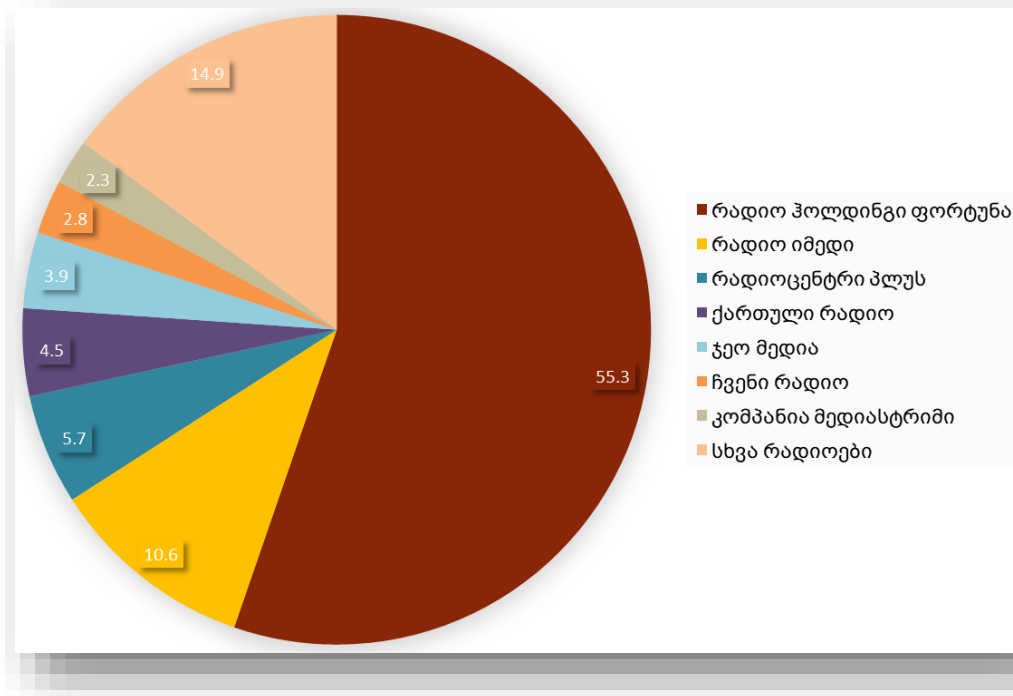
¹¹ შპს „ქართული რადიო“ [jpg->pdf - ilovepdf.com \(radiomaestro.ge\)](http://www.radiomaestro.ge)

¹² შპს „ჯეო მედია“ <https://registry.comcom.ge/>

¹³ შპს „ჩვენი რადიო“ [იურიდიული პირი \(comcom.ge\)](http://www.comcom.ge/)

¹⁴ შპს კომპანია „მედიასტრიმი“ [იურიდიული პირი \(comcom.ge\)](http://www.comcom.ge/)

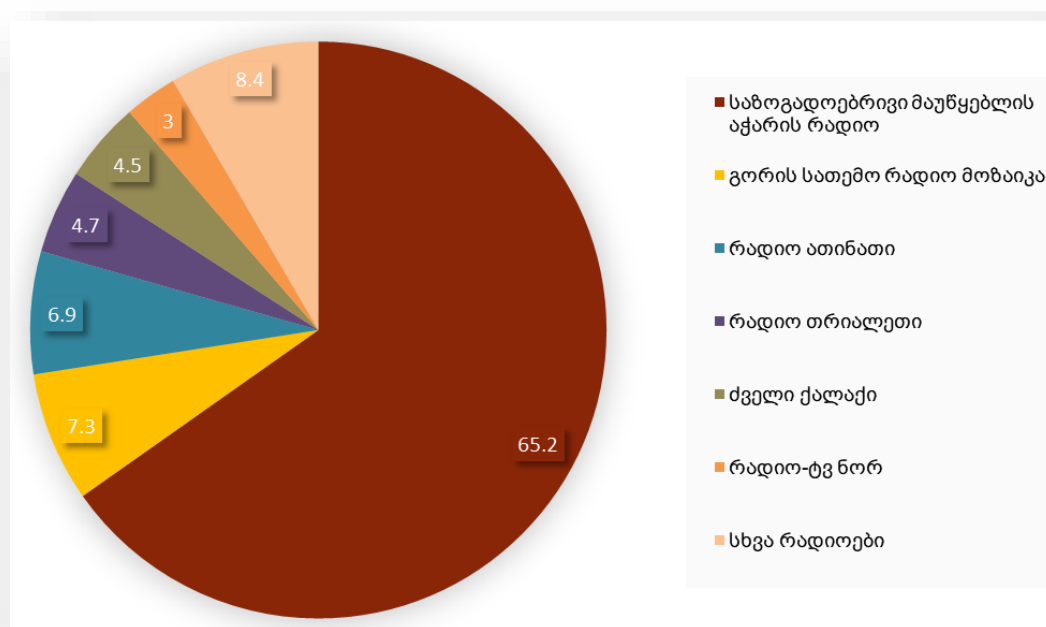
დიაგრამა 1.5. ნაციონალური და შერეული დაფარვის რადიოების 2020 წლის შემოსავლები

რეგიონული რადიოები. 2020 წელს რეგიონული რადიოების შემოსავალმა 836 310 ლარი შეადგინა. ყველაზე დიდი წილი 65% - აჭარის საზოგადოებრივ რადიოზე (545 131 ლარი) მოდის; მას მოსდევს: გორის სათემო რადიო მოზაიკა (60 972 ლარი), რომლის შემოსავალიც 54 363 ლარით არის გაზრდილი (2019:6 608 ლარი). შემდეგ პოზიციებს იკავებენ: რადიო ათინათი (57 418 ლარი), რადიო თრიალეთი (39 389 ლარი), ძველი ქალაქი (37 616 ლარი) და რადიო-ტვ ნორ (24 821 ლარი), რომლის შემოსავალიც გაორმაგებულია (2019: 11 430 ლარი); სხვა რეგიონული რადიოების შემოსავალმა 2020 წელს 70 964 ლარი შეადგინა.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ რადიო მარნეულის შემოსავალი 173 966 ლარით არის შემცირებული (2019: 194 536 ლარი, 2020: 20 570);

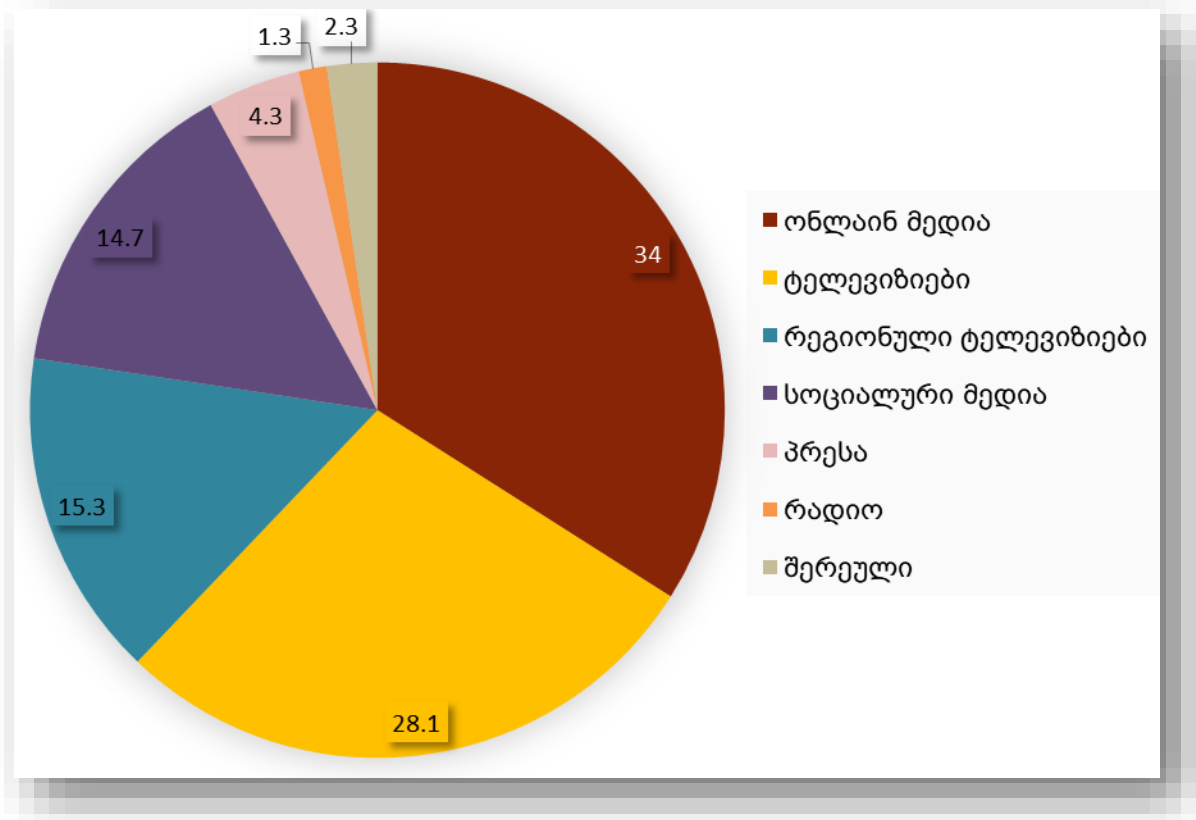
დიაგრამა 1.6. რეგიონული რადიოების 2020 წლის შემოსავლები მედიების მიხედვით

II. რეკლამისა და ინფორმაციის გავრცელების მიზნით მედიაში საბიუჯეტო თანხების განაწილების პრაქტიკა

ერთიანი მონაცემები: სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს ელექტრონულ ბაზაში ხელმისაწვდომი მონაცემების თანახმად, 2020 წელს საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა სარეკლამო და საინფორმაციო მომსახურების მიზნით მედია საშუალებებთან 5 259 287.7 ლარის ღირებულების მომსახურების კონტრაქტი გააფორმეს. აღნიშნული თანხის ყველაზე დიდი წილი - 34% (1 788 332 ლარი) ონლაინ მედიაზე მოდის; 28.1 % (1 479 230 ლარი) - ნაციონალური და შერეული დაფარვის, 15.3 % კი (802 546) - რეგიონული ტელევიზიებზე; 14.7 % (770 560.6 ლარი) - სოციალურ მედიაზე; 4.3 % (226 974 ლარი) - ბეჭდურ მედიაზე (428 051 ლარი); 2.3 % (122 934.6 ლარი) - შერეულ კონტრაქტებზე; 1.3 % (68 710.6 ლარი) კი რადიოებზე გადანაწილდა. შერეული კონტრაქტები ერთდროულად სხვადასხვა ტიპის მედია საშუალებებს აერთიანებს. ვინაიდან გარკვეული კონტრაქტების საფუძველზე შეუძლებელია იდენტიფიცირება, კონკრეტულად რომელი ტიპის მედიას გადაერიცხა თანხა, ჩვენ ეს მონაცემი ცალკე კატეგორიად “შერეულ კონტრაქტებად” გამოვყავით.

დიაგრამა 2.1. საბიუჯეტო კონტრაქტების გადანაწილება მედია საშუალებების ტიპოლოგიის მიხედვით, 2020

2019 წელთან შედარებით (6 581 303 ლარი) 2020 წელს 1 322 015.3 ლარით ნაკლები ღირებულების სერვის კონტრაქტია გაფორმებული. ამასთანავე, როგორც ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ჩანს, მხოლოდ ონლაინ მედიის კონტრაქტებია გაზრდილი, სხვა მედიებისთვის განკუთვნილი სერვის კონტრაქტების თანხა კი შემცირებულია.

ცხრილი 2.1. სერვის კონტრაქტებისთვის საბიუჯეტო ფინანსების გადანაწილების დინამიკა 2019-2020 წლებში

მედიები	2020	2019	შედარება
ონლაინ	1 788 332 ლარი	1 036 416 ლარი	გაზრდილია 73%-ით
ნაციონალური და შერეული დაფარვის ტელევიზიები	1 479 230 ლარი	2 038 526	შემცირებულია 27%-ით
რეგიონული ტვ	802545.89 ლარი	805 223 ლარი	შემცირებულია 0.3%-ით
სოციალური მედია	770 560.6 ლარი	805 223 ლარი	შემცირებულია 4%-ით
ბეჭდური მედია	226 974 ლარი	428 051 ლარი	შემცირებულია 47%-ით
შერეული კონტრაქტები	122 934.6 ლარი	273 884 ლარი	შემცირებულია 55%-ით
რადიოები	68 710.6 ლარი	154 580 ლარი	შემცირებულია 56%-ით

2.1. ონლაინ მედია.

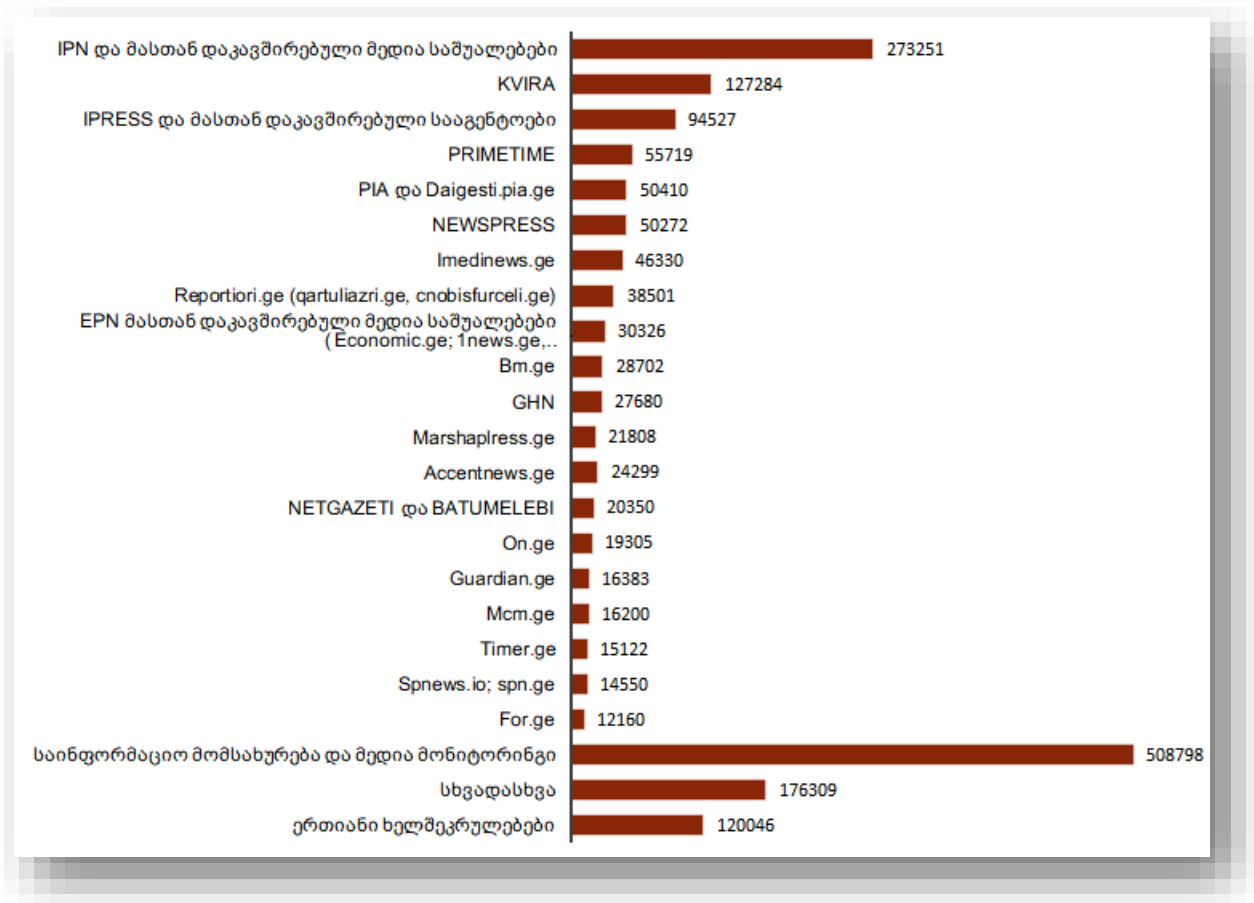
შესყიდვების ელექტრონულ ბაზაში არსებული მონაცემების თანახმად, ონლაინ მედიაზე ინფორმაციის გავრცელებისა და რეკლამის განთავსების მიზნით, 2020 წელს ყველაზე მეტი თანხა, სულ 1 788 332 ლარი გადანაწილდა. აღნიშნული თანხიდან ყველაზე დიდი წილი (273 251 ლარი) “პალიტრა მედია” ჰოლდინგში შემავალ ონლაინ გამოცემებზე (IPN, PalitraTV.ge, Kvirispalitra.ge, Bpn.ge. Ambebi.ge, Allnews.ge) მოდის; შემდეგ ადგილზეა Kvira.ge და მასთან დაკავშირებული kids.kvira.ge, region.kvira.ge - 127 284 ლარი; lpress.ge და ის მედიები, რომლებიც lpress.ge-ის საიტზე პარტნიორებადაა მითითებული და მათთან ძირითადად ერთიანი კონტრაქტებია გაფორმებული (ibusiness.ge; iregions.ge; imtavroba.ge¹⁵; mpress.ge¹⁶) – 94 527 ლარი; Primetime.ge- 55 719; PIA და მასთან დაკავშირებული გამოცემა (Daijesti.ge) – 50 410; Newspress.ge და NSP.ge - 50 272 ლარი (აქედან 6 300 region.ge-თან ერთად); Imedinews.ge - 46 330; Reportiori.ge (qartuliazri.ge, cnobisfurceli.ge) -38 501 ლარი; EPN და მასთან დაკავშირებული მედია საშუალებები (Economic.ge; 1news.ge, www.faxinter.news)- 30 326 ლარი; Bm.ge- 28 702 ლარი; GHN- 27 680 ლარი; Accentnews.ge - 24299, Marshapress.ge- 21 808 ლარი; Netgazeti და Batumelebi-20 350 ლარი; On.ge - 19305; Guardian.ge - 16383; McM.ge- 16200; Timer.ge - 15122; Spnews.io; spn.ge - 14550; For.ge - 12160 ლარი. სხვა მედია საშუალებებში კი, რომელთა კონტრაქტების ღირებულება 10 000 ლარზე ნაკლებია, ჯამურად 176 309 ლარია და კატეგორიაში “სხვადასხვა” ერთიანად არის მოცემული. საბიუჯეტო ორგანიზაციების ნაწილი საინფორმაციო სააგენტოებთან შუამავალი კომპანიების საშუალებით თანამშრომლობს, რის გამოც შესყიდვების სამსახურის მონაცემთა ბაზაში სრულფასოვანი ინფორმაციის მოძიება, თუ რომელ მედიას რა ოდენობის თანხა გადაერიცხა, რთულდება. მსგავსი კონტრაქტები ერთიანი ხელშეკრულებების კატეგორიაში მოვახვედრეთ (საერთო ღირებულება -120 046 ლარი); 2020 წელს ასეთი კონტრაქტების 35.5 % შპს აიფიემ მარკეტ ინტელიჯენს კაუკასუსმა” (42 568 ლარი), შპს “კლიპ-არტმა” 32.5 % (39 066 ლარი), შპს „სივრცეებმა” 15.8% (19 000 ლარი) და სხვა კომპანიებმა 16.2 % (19 412) გააფორმეს.

¹⁵ lpress.ge-სთან დაკავშირებული სააგენტოები

¹⁶ lpress.ge-ს პარტნიორი სააგენტოები

მედია მონიტორინგისა და საინფორმაციო მომსახურების გაწევაზე კონტრაქტებიც შუამავალი კომპანიის შპს „აიფიემ მარკეტ ინტელიჯენს კაუკასუსის“ საშუალებით გაფორმდა. ამასთან მონიტორინგისა და საინფორმაციო მომსახურების თანხა ხელშეკრულებებში ერთმანეთისგან გამიჯნული არ არის და არც ის არის მითითებული, თუ რომელ მედიებში განხორციელდა ინფორმაციის გავრცელების მომსახურება. შპს „აიფიემ მარკეტ ინტელიჯენს კაუკასუსმა“ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსთან (84 000), საქართველოს პარლამენტის აპარატთან (67 200), ქ.თბილისის საკრებულოს აპარატთან (56 300), საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან (54 579), სიპ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურთან (62 760), საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატთან (40 356), სახელმწიფო ინსპექტორის სამსახურთან (35 989), ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან (49 800), საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტთან (48 559) და წყალტუბოს მუნიციპალიტეტთან (9 255) სხვადასხვა ღირებულების კონტრაქტები გააფორმეს.

დიაგრამა 2.2. საბიუჯეტო რეკლამის და საინფორმაციო მომსახურების გადანაწილება ონლაინ მედიაში, 2020

როგორც მედიის განვითარების ფონდის ადრე ჩატარებული კვლევები¹⁷ ცხადყოფს, ონლაინ მედიების ნაწილი პროფესიული სტანდარტების დაცვით ახდენს დაფინანსებული მასალების ვებ-გვერდზე განთავსებას და აუდიტორიის ინფორმირებას, რომ განთავსებული შინაარსი მედია

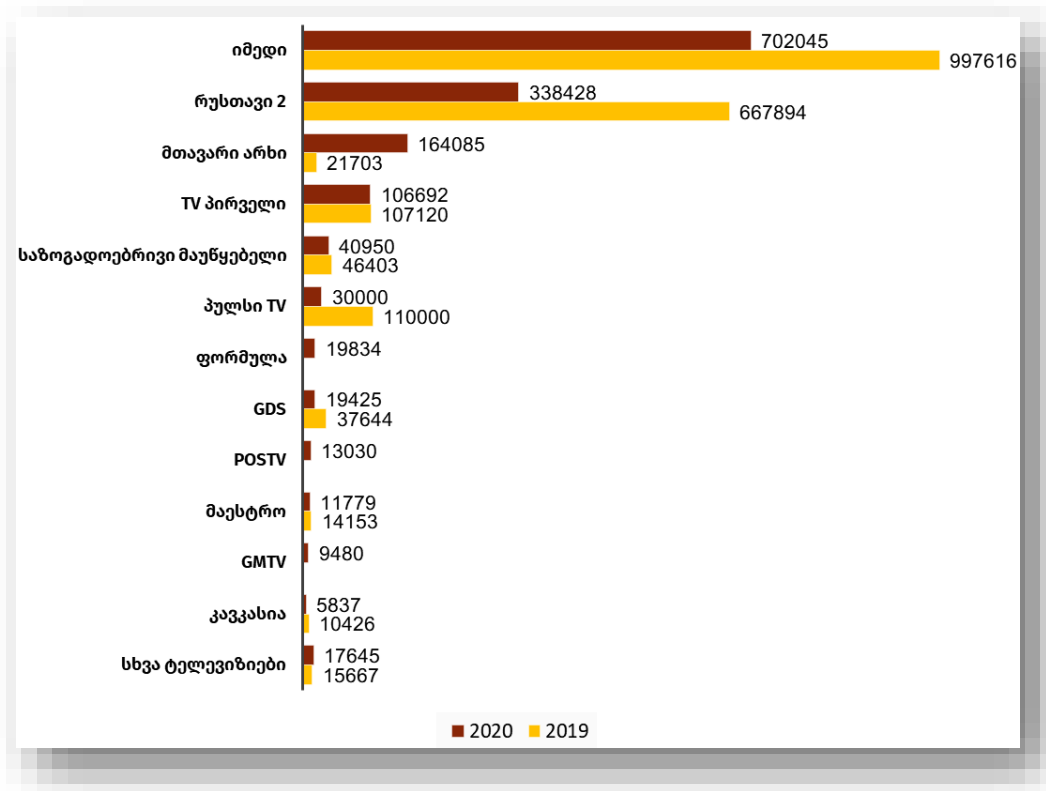
¹⁷ მედიის ფინანსური გამჭვირვალობა 2014-2019 წლები
http://mediameter.ge/ge/research?field_research_category_tid=2

პროდუქტს არ წარმოადგენს და დაფინანსებულია დამკვეთის მიერ. მოცემულ კვლევაში შემდეგ თავებში გაანალიზებულია მხოლოდ ისეთი შემთხვევები, როდესაც საბიუჯეტო სერვის კონტრაქტები მედია საშუალების სარედაქციო პოლიტიკაზე აისახება და ისინი ან მმართველი პარტიის სასარგებლოდ მისი ოპონენტების დისკრედიტაციის კამპანიაში არიან ჩართული, ან ანტიდასავლური სარედაქციო პოლიტიკა აქვთ და დისკრედიტაციასთან ერთად დეზინფორმაციის გავრცელების წყაროები არიან.

2.2. მაუწყებლები

ტელევიზიები. შესყიდვების ეროვნული სააგენტოს ბაზაში ხელმისაწვდომი მონაცემების თანახმად, 2020 წელს საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა ტელევიზიებთან 2 281 776 ლარის ხელშეკრულებები გააფორმეს. მათი დიდი ნაწილი - 1 479 230 ლარი - ნაციონალური და შერეული დაფარვის ტელევიზიებზე მოდის, 802 546 ლარი კი - რეგიონულ მაუწყებლებზე. ტელევიზიებში საბიუჯეტო რეკლამების გადანაწილება კორელაციაში სატელევიზიო რეიტინგებთან, რომელიც ამა თუ იმ არხის მიერ სატელევიზიო ბაზრის მოცვას ასახავს¹⁸. ტელევიზიებს შორის ყველაზე მეტი ღირებულების - 702 045 ლარის ხელშეკრულება “იმედთან” გაფორმდა, მას მოსდევს რუსთავი 2 (338 428 ლარი), მთავარი არხი (164 085 ლარი) და ტვ პირველი (106 692); სხვა ტელევიზიებმა¹⁹ კი, რომელთა შემოსავალი 10 000 ლარზე ნაკლები იყო, ჯამში 17 645 ლარის სარეკლამო მომსახურება მიიღეს.

დიაგრამა 2.3. საბიუჯეტო რეკლამის გადანაწილება ნაციონალური და შერეული დაფარვის ტელევიზიებში, 2019-2020

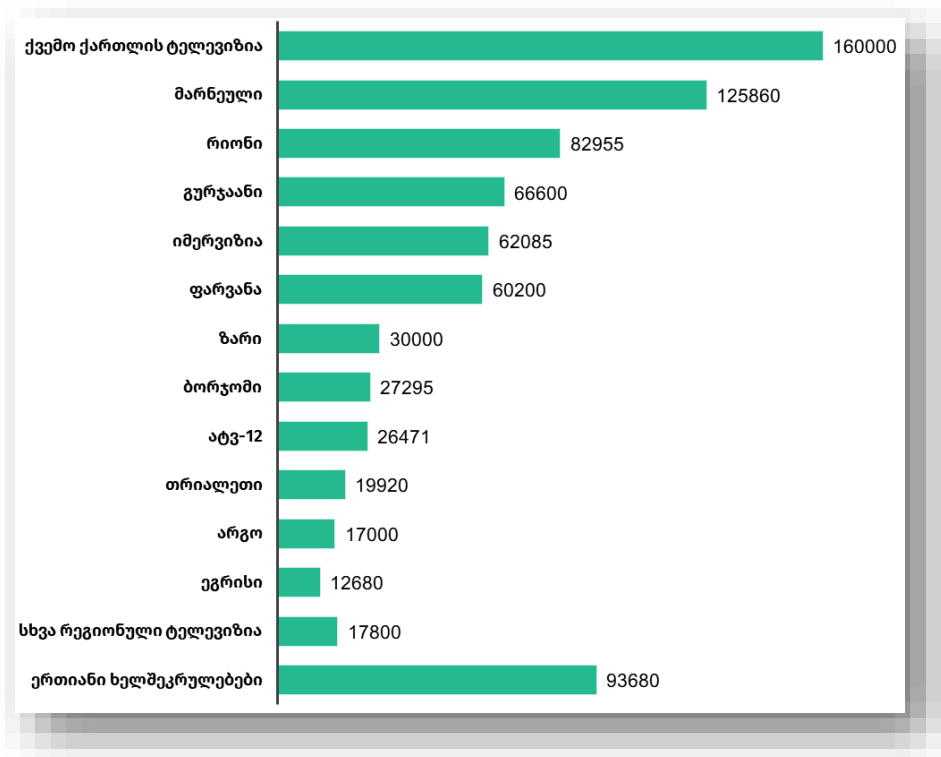
¹⁸ TVMR Georgia <http://www.tvmr.ge/>; Tri მედია ინტელიჯენსი <http://infosyssharp.tmi.ge/>

¹⁹ პალიტრა TV, ხარისხის არხი, მიუზიკ-ბოქსი, ტვ 24

2020 წელს, 2019 წელთან შედარებით თანხების შემცირება, საერთო კლების ტენდენციას უკავშირდება, ამასთანავე, მთავარ არხზე 2019 წელთან შედარებით საკონტრაქტო თანხის ოდენობა გაზრდილია, ვინაიდან არხმა მაუწყებლობა 2019 წლის ბოლოს დაიწყო (2020 წელი: 164 085 ლარი; 2019 წელი: 21 703 ლარი).

რეგიონული ტელევიზიები. რეგიონულ ტელევიზიებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების (ჯამური ღირებულება - 802 546 ლარი) ყველაზე დიდი წილი ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებსა და მათ დაქვემდებარებულ უწყებებზე მოდის. რეგიონულ მაუწყებლებს შორის ყველაზე დიდი საბიუჯეტო თანხა, 2016-2019 წლების მსგავსად, კვლავ ქვემო ქართლის ტელევიზიას აქვს მიღებული (160 000 ლარი), რაც მთლიანი შემოსავლის (245,622ლარი) 65%-ს შეადგენს. ქვემო ქართლის ტელევიზიას მოსდევნენ “მარნეული TV” - 125 860; ტელეკომპანია “რიონი” (82 955), „გურჯაანი“ - 66 600, “იმერეზია” – 62 085, „ფარვანა“ - 60 200, „ზარი“-30 000, “ბორჯომი“- 27 295, „ატვ-12“ –26 471. სხვა ტელევიზიებმა²⁰ კი, რომელთა შემოსავალი 20 000 ლარზე ნაკლები იყო, ჯამში 67 400 ლარის სარეკლამო მომსახურება მიიღეს. 2020 წელს რეგიონულ ტელევიზიებთან ერთიანი ხელშეკრულებები (ერთდროულად რამდენიმე კომპანია) შემდეგმა შუამავალმა კომპანიებმა გააფორმეს: ააიპ „მაუწყებელთა ალიანსი“²¹ (64 680), საქართველოს რეგიონულ მაუწყებელთა ასოციაცია²²(29 000). გაფორმებული კონტრაქტები სხვადასხვა რეგიონულ არხებზე ჯამში 93 679.89 ლარის ღირებულების საინფორმაციო მომსახურებას ითვალისწინებდა.

დიაგრამა 2.4. საბიუჯეტო რეკლამის გადანაწილება რეგიონულ ტელევიზიებში, 2020

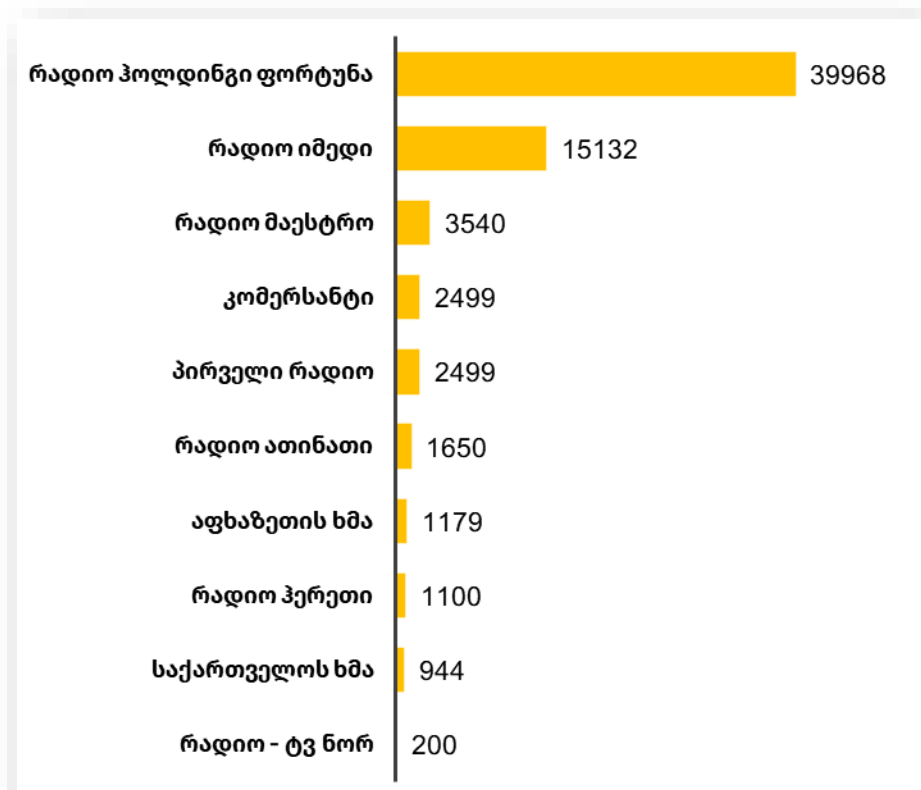
²⁰ “თრიალეთი”, “არგო”, “ეგრისი”, “კოლხეთი 89”, “ტვ 25”, “გურია-TV”, “იალონი ტვ”

²¹ სსიპ აწარმოე საქართველოში (18 480 ლარი) და საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიასთან (46 200 ლარი) დადებული კონტრაქტები

²² ცენტრალურ საარჩევნო კომისიასთან დადებული [კონტრაქტი](#) (28 999.89ლარი)

რადიოები. რადიომაუწყებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების ჯამურმა ღირებულებამ 68 710.58 ლარი შეადგინა. ყველაზე მეტი ღირებულების საბიუჯეტო კონტრაქტი რადიო ჰოლდინგ ფორტუნასთან (ფორტუნა, ფორტუნა +, არ დაიდარდო, ავტო რადიო) (39 967.58 ლარი) გაფორმდა, რომელსაც რადიო იმედი (15132) მოსდევს. მომდევნო ადგილებს ინაწილებენ: რადიო მაესტრო - 3 540, კომერსანტი - 2 499, პირველი რადიო - 2499, რადიო ათინათი- 1650, აფხაზეთის ხმა 1179, რადიო ჰერეთი - 1110; სხვა რადიოების საბიუჯეტო კონტრაქტებით მიღებულმა შემოსავალმა, რომელთა ღირებულება 500 ლარს არ აღემატება, 1 144 ლარი შეადგინა.

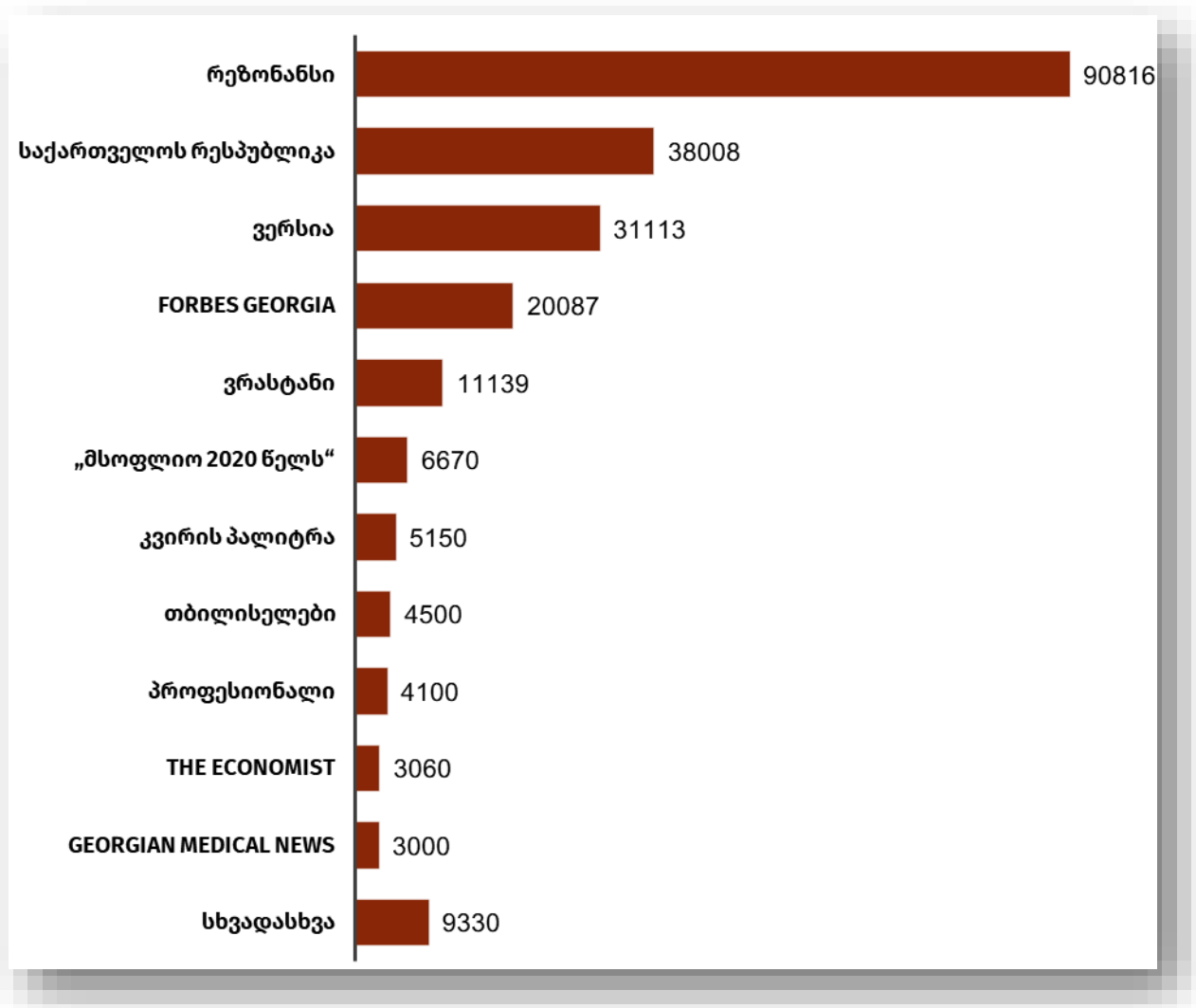
დიაგრამა 2.5. საბიუჯეტო თანხების გადანაწილება რადიოებში, 2020 წელი

2.3. ბეჭდვითი მედია

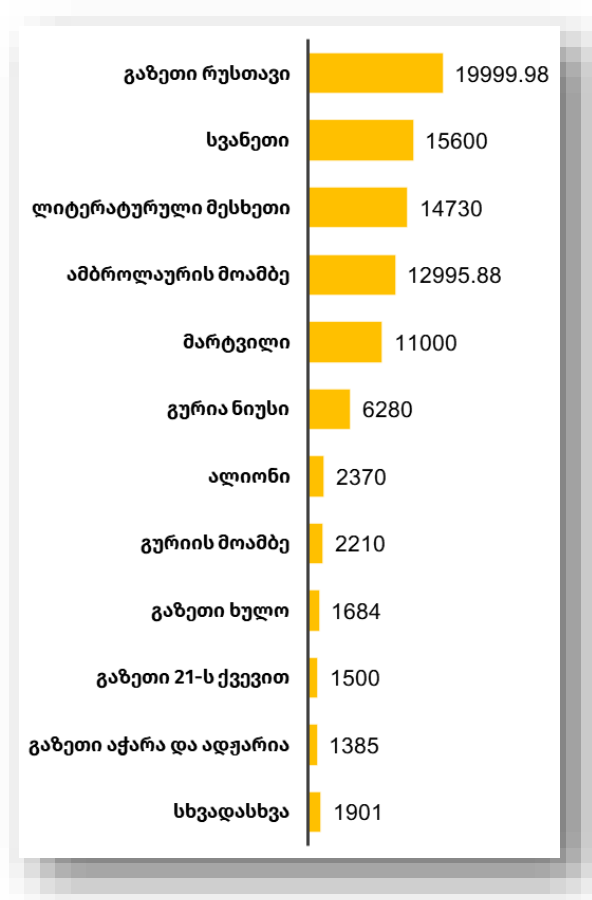
ბეჭდვითი მედიაში ყველაზე მეტი ღირებულების (90 816.43) ხელშეკრულება „რეზონანსთან“ გაფორმდა. შემდეგ ადგილზეა გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“ (38 008.37) , „ვერსია“ (31 113), „FORBES Georgia“ (20087.2), „ვრასტანი“ (11 139), „მსოფლიო 2000 წელს“ (6670), „კვირის პალიტრა“ (5 150), „თბილისელები“ (4 500), „The Economist“ (3 060), Georgian Medical News (3 000), კატეგორიაში „სხვადასხვა“ ის გაზეთებია გაერთიანებული, რომელთა კონტრაქტები 3 000 ლარზე ნაკლებია. მათ შორის არიან: ექსპერიმენტული და კლინიკური მედიცინა, ახალი თაობა, ალია, გურჯისტანი, ახალი განათლება, „Where“. ერთიანად კი მათმა ჯამმა 9 330 ლარი შეადგინა.

დიაგრამა 2.6. საბიუჯეტო რეკლამის გადანაწილება გაზეთებში, 2020

რეგიონულ ბეჭდვით მედიაში ყველაზე მეტი თანხის ხელშეკრულება გაფორმდა გაზეთ „რუსთავთან“ (20 000), რომელსაც მოსდევენ „სვანეთი“ (15 600), „ლიტერატურული მესხეთი“ (14 730) „ამბროლაურის მოამბე“ (12 995,88), გაზეთი „მარტვილი“ (11 000), „გურია news“-ი (6 280), „ალიონი“- (2 370), „გურიის მოამბე“ - (2 210), გაზეთი „ხულო“ (1684), 21-ს ქვევით (1 500), გაზეთი „აჭარა და ადუარია“ (1 385), სხვა გაზეთებს („ლანჩხუთის მოამბე“, „ლანჩხუთი Plus“, „ჩოხატაურის მაცნე“, „გურია თუდეი“, „ახალი საქართველო“) კი, რომელთა შემოსავალიც 1 000 ლარზე ნაკლებია, ჯამში 1 901 ლარის ხელშეკრულებები გაუფორმდათ.

დიაგრამა 2.7. საბიუჯეტო რეკლამის გადანაწილება რეგიონულ გაზეთებში, 2020

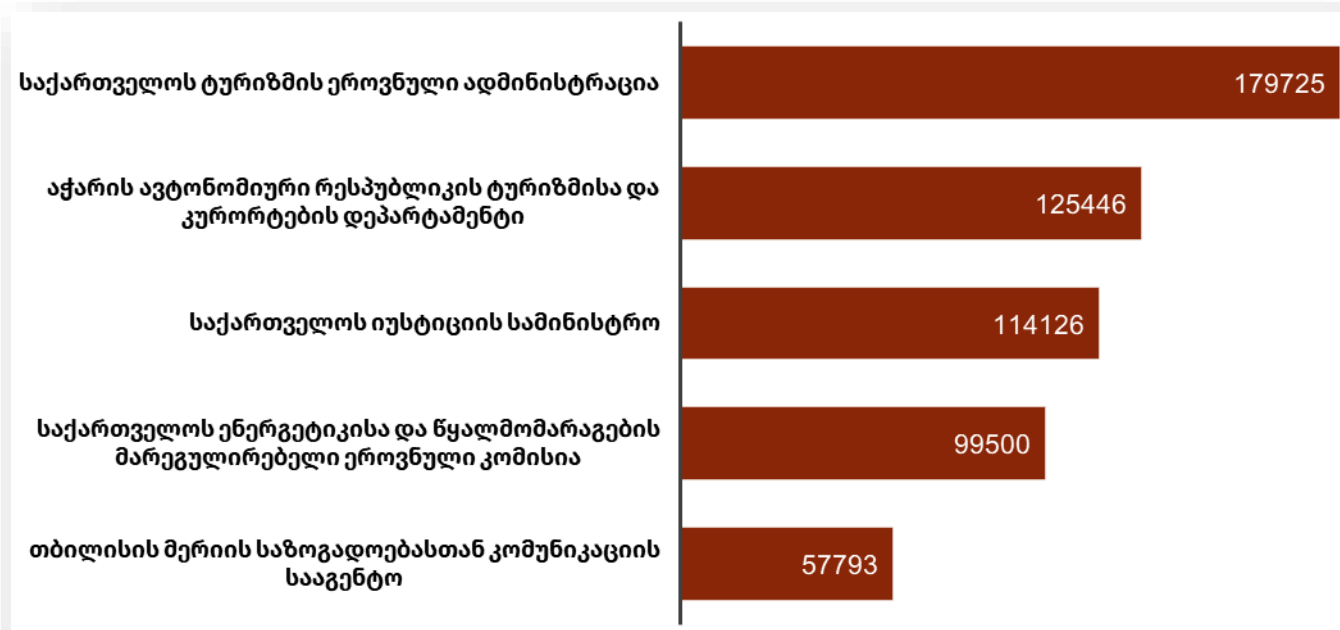

2.4. სოციალური მედია.

შესყიდვების სამსახურის ელექტრონული მონაცემების მიხედვით, 2020 წელს საბიუჯეტო ორგანიზაციებს სოციალურ მედიაში (Facebook) ინფორმაციის გავრცელების მიზნით 738 667 ლარის ღირებულების კონტრაქტი ჰქონდათ გაფორმებული²³. სოციალურ მედიაში ყველაზე მეტი ღირებულების რეკლამის განთავსება კონტრაქტებით საქართველოს ტურიზმის ეროვნულ ადმინისტრაციას (179 725 ლარი) ჰქონდა განსაზღვრული; შემდეგ ადგილზეა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი (125 446 ლარი); საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო (114 126), საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (99 500), თბილისის მერიის საზოგადოებასთან კომუნიკაციის სააგენტო (57 793).

²³ აღნიშნული თანხიდან მხოლოდ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტსა და შპს 4 მედია-ს შორის გაფორმებული კონტრაქტი მოიცავდა facebook-სა და Instagram-თან ერთად, ინფორმაციის LinkedIn-ზე განთავსებას (ხელშეკრულების საერთო ღირებულება 20 425 ლარი);

დიაგრამა 2.8. ადმინისტრაციული ორგანოების რეკლამის გადანაწილება სოციალურ მედიაში, 2020

2.5. საბიუჯეტო თანხები სააგენტოებისთვის ფეისბუკ გვერდებსა და ჯგუფებში ინფორმაციის გასავრცელებლად

2020 წლის საბიუჯეტო კონტრაქტების მონაცემების ანალიზისას, 2019 წლის მსგავსად, შემდეგი ტენდენცია გამოვლინდა: ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ საინფორმაციო მომსახურების გავრცელებაზე გაფორმებული ხელშეკრულებები მასალების სააგენტოს ვებ-გვერდზე განთავსების გარდა, ინფორმაციის სხვა ფეისბუკ ჯგუფებსა და გვერდებზე გაზიარების ვალდებულებასაც ითვალისწინებდა. გამოვლინდა სააგენტო PIA-სთან დაკავშირებული 1 სარეკლამო სააგენტო და 3 ონლაინ მედია, რომელსაც საბიუჯეტო ორგანიზაციების მედია შინაარსის სხვადასხვა ფეისბუკ ჯგუფებში გაზიარების ვალდებულება ჰქონდა.

2020 წელს აღნიშნული ტიპის ყველაზე დიდი ღირებულების კონტრაქტი საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნულმა კომისიამ შუამავალი ორგანიზაცია შპს „კლიპ-არტის“ მეშვეობით გააფორმა (კონტრაქტის ღირებულება 99 500 ლარი). საქართველოს შესყიდვების სააგენტოს ვებ-გვერდზე განთავსებული შესყიდვის ხელშეკრულებების (SPA190005740) მომსახურება საინფორმაციო მომსახურების განწევრზე, ტექნიკური დავალების შესაბამისად, არანაკლებ 5 სეგმენტობრივად შერჩეულ ფეისბუკ ჯგუფში მასალების გაზიარებას მოიცავდა.

მედია და ციფრული სააგენტო „კლიპ-არტი“ს გარდა ასევე, გამოვლინდა 3 მედია ორგანიზაცია (საინფორმაციო სააგენტოები For.ge, Guardian.ge და Stv.ge), რომლებთანაც საბიუჯეტო ორგანიზაციების (ახალქალაქისა და ხობის მუნიციპალიტეტები, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია, აიპი - ეროვნული სკრინინგ ცენტრი, სსიპ – სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო-ტექნიკურ ცენტრი „დელტა“) მიერ

გაფორმებული კონტრაქტები დამკვეთისთვის ინფორმაციის გავრცელებასთან ერთად, სხვადასხვა ფეისბუქ ჯგუფებსა და გვერდებზე სახელმწიფო უწყებების დაკვეთით მასალების გაზიარებას ითვალისწინებდა. ახალქალაქისა და ხობის მუნიციპალიტეტის კონტრაქტებში აღნიშნულია, რომ მედიების ოფიციალური ფეისბუქ გვერდების გარდა, მასალები უნდა განთავსებულიყო პოპულარულ პოლიტიკურ თუ სხვა ფეისბუქ ჯგუფებში, რომელთაც ჯამში 500 000-ზე მეტი წევრი ჰყავს.

ცხრილი 2.3. 2020 წელს საბიუჯეტო უწყებების მიერ ინფორმაციის ფეისბუქ ჯგუფებსა და გვერდებზე გაზიარების მომსახურებაზე გაფორმებული კონტრაქტები

კონტრაქტორი	საბიუჯეტო უწყება	კონტრაქტის ღირებულება ლარებში
კლიპ-არტი	საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია	99 500
Stv.ge სამეგრელოს მედია ორგანიზაცია	ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულსაგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრი	3 000
For.ge	ეროვნული სკრინინგ ცენტრი	2 200
Guardian.ge შპს მეურვე	ახალქალაქის მუნიციპალიტეტის მერია	4 900
Guardian.ge შპს მეურვე	სსიპ სსსტც "დელტა"	2 277

კონკრეტული ფეისბუქ გვერდები და ჯგუფები, თუ სად უნდა განეთავსებინათ მედიებს მასალები, მხოლოდ ააიპ „ეროვნული სკრინინგ ცენტრსა“ და ააიპ „კავშირი პრესა-საქართველოს“(For.ge) შორის გაფორმებულ კონტრაქტებში იყო მითითებული. კერძოდ, For.ge-სთან გაფორმებული კონტრაქტი ითვალისწინებს მასალების განთავსებას 4 ფეისბუქ გვერდსა ([Yellow Faqts](#), [Tbilisi news](#), [თავისუფლება](#), [პოეზია Front news](#)) და 2 ჯგუფში ([პოზიტივი](#), [For.Ge - საინფორმაციო, ანალიტიკური პორტალი](#)).

იმის დასადგენად, თუ რომელ ფეისბუქ ანგარიშებზე ხდებოდა ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ინფორმაციის განთავსება, მედიის განვითარების ფონდმა საჯარო ინფორმაცია კონტრაქტორი ორგანოებისგან გამოითხოვა. აღსანიშნავია, რომ საჯარო ინფორმაცია მხოლოდ სსიპ – სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო-ტექნიკურ ცენტრი „დელტას“ და ახალქალაქის მუნიციპალიტეტის მერიას არ მოუწოდებიათ. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიიდან და ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულ საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრიდან მოწოდებული ინფორმაციით კი შემდეგი სურათი გამოიკვეთა:

- ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულ საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრსა და სამეგრელოს მედია ორგანიზაციას შორის გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, რომლის ღირებულებაც 3000 ლარს შეადგენს, სამეგრელოს მედია ორგანიზაცია STV.GE ინფორმაცა თავისივე [ფეისბუქ გვერდზე](#) და 4 ფეისბუქ ჯგუფში უნდა განეთავსებინა. ეს ჯგუფებია: [კახა კალაძე თბილისის მერი](#), [ეს საქართველო](#), [CYXYMI](#), <https://www.facebook.com/zugdidit/>. 4-დან ერთი ([კახა კალაძე თბილისის მერი](#)) მმართველი პარტია “ქართული ოცნების” თბილისის მერის **მხარდამჭერი**, ხოლო 2 ([ეს საქართველო](#) და [CYXYMI](#)) დახურული ჯგუფია. აღსანიშნავია, რომ 2 დახურული ჯგუფიდან ერთი ([ეს საქართველო](#)) პარტია “პატრიოტთა ალიანსის” **მხარდამჭერი** და ოპოზიციური პარტია “ნაციონალური მოძრაობის” წინააღმდეგაა მიმართული, სადაც პოსტებს სახელისუფლებო ექსპერტებიც ათავსებენ. 1 ჯგუფი კი (<https://www.facebook.com/zugdidit/>), რომელიც ხობის მუნიციპალიტეტის წერილშია მითითებული, ამჟამად ხელმისაწვდომი არ არის, თუმცა მედიის განვითარების ფონდის წინა ანგარიშის მიხედვით, 2020 წლის საპარლამენტო არჩევნებზე მეწილად მმართველი პარტია ქართული ოცნების მხარდამჭერ პოსტებს აზიარებდა²⁴.
- საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიასა და შპს „კლიპ არტს“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში „კლიპ არტს“ კომისიის ინფორმაციების განთავსება 5 Facebook ჯგუფსა (“ეს საინტერესოა” - 36 200 წევრი; “გაიგე პირველმა” - 9 200 წევრი, “სასარგებლო რჩევები” - 18 500 წევრი “ყოველდღიური სიახლეები” - 19 300 წევრი; “ცნობისმოყვარე” - 45 300 წევრი) და 9 საინფორმაციო სააგენტოში ([www. interpressnews.ge](http://www.interpressnews.ge); www.pia.ge; www.info9.ge; www.kvira.ge; www.ipress.ge; www.for.ge; www.bm.ge; www.ambebi.ge; www.2020news.ge.) ევალუბოდა. აღსანიშნავია, რომ 5 ფეისბუქ ჯგუფი, თავად “კლიპ არტს” და მის მედია საშუალება digestpia.ge-ს უკავშირდება და ამ გამოცემის მასალებს აზიარებს.

²⁴ მედიის განვითარების ფონდი, 2020. მედიის ფინანსური გამჭვირვალობა 2019. გვ. 31
<http://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/187>

ცხრილი 2.4. ფეისბუკ ჯგუფები, გვერდები და საინფორმაციო სააგენტოები, სადაც საბიუჯეტო ორგანიზაციების ინფორმაციის გაზიარების/გავრცელება ხდებოდა

ადმინისტრაციული ორგანო	მედია/შუამავალი კომპანია	საინფორმაციო სააგენტოები	სხვადასხვა თემატური Facebook გვერდები	Facebook ჯგუფები
ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულ საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრი	სამეგრელოს მედია ორგანიზაცია STV		1. STV.ge	1. ეს საქართველოა (დახურული) 1. კახა კალაძე თბილისის მერი 2. CYXYMI (დახურული) 3. https://www.facebook.com/zugdidit/ (წაშლილია)
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია	კლიპ-არტი	1. interpressnews.ge 2. pia.ge 3. info9.ge 4. kvira.ge 5. ipress.ge 6. for.ge 7. bm.ge 8. ambebi.ge 9. 2020news.ge		1. ეს საინტერესოა 2. ყოველდღიური სიახლეები 3. სასარგებლო რჩევები 4. გაიგე პირველმა 5. ცნობისმოყვარე
ეროვნული სკრინინგ ცენტრი	For.ge		1. Yellow Faqts , 2. Tbilisi news , 3. თავისუფლება , 4. პოეზია Front news	1. პოზიტივი , 2. For.Ge - საინფორმაციო, ანალიტიკური პორტალი

Stv.ge- სამეგრელოს მედია ორგანიზაციამ (Stv.ge)²⁵ 2020 წელს საბიუჯეტო ორგანიზაციებთან ჯამში 9 990 ლარის ღირებულების კონტრაქტი გააფორმა, 2019 წელს ეს თანხა 17 150 ლარს, 2018 წელს კი -10 650 ლარს შეადგენდა. გამოცემის ვებ-გვერდზე მმართველი პარტიის ზუგდიდის მერობის კანდიდატის მამუკა წოწორიას და ფოთის მერობის კანდიდატის ბექა ვაჭარაძის საარჩევნო ბანერებია განთავსებული, რაც იმაზე მეტყველებს, რომ სააგენტოში პოლიტიკური რეკლამის განთავსებას მმართველო პარტიაც ახდენს.

2020 წლის საპარლამენტო არჩევნების მსგავსად, რომელზეც წინა ანგარიშში იყო საუბარი²⁶ STV.ge პოზიტიურად მხოლოდ მმართველი პარტია “ქართული ოცნების” [კანდიდატებს](#) აშუქებდა, ხოლო სამეგრელოში ოპოზიციის კანდიდატების საარჩევნო კამპანიას ან საერთოდ არ აშუქებდა, ან ნეგატიურად.

²⁵ ამონაწერისატარო რეესტრიდან <https://bit.ly/3gtZ0PP>

²⁶ მედიის განვითარების ფონდი, 2020. მედიის ფინანსური გამჭვირვალობა 2019. <http://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/187>

ცხრილი 2.5. ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებზე ოპოზიციის კანდიდატების ნეგატიურად გაშუქების მაგალითები

პარტია/კანდიდატი	პუბლიკაცია
<p>საქართველოსთვის</p> <p>ზუგდიდი - გიორგი შენგელია</p>	<p>მთქალაქეები გიორგი შენგელიას ხალხის მოლაპარეს, უპრინციპოს და პლაგიატს უწოდებენ</p> <p>მთქალაქეები გიორგი შენგელიას ხალხის მოლაპარეს, უპრინციპოს და პლაგიატს უწოდებენ [რა იწერება ფეისბუქზე]</p> <p>by რედაქტორი 2 სექტემბერი 2020 2126</p> <p>იცნობენ თუ არა ჩხორთყუში მერობის კანდიდატს და არის თუ არა ის ჩხორთყუს მკვიდრი?</p> <p>გახარიას პარტიიდან წასული ყოფილი კანდიდატი ოპოზიციას: პოლიტიკის ბინძური ხელებით ფატური, მინიმუმ, უზნეობაა</p> <div> </div> <p>იცნობენ თუ არა ჩხორთყუში მერობის კანდიდატს და არის თუ არა ის ჩხორთყუს მკვიდრი?</p> <p>by რედაქტორი 16 სექტემბერი 2020 263</p> <p>გახარიას პარტიიდან წასული ყოფილი კანდიდატი ოპოზიციას: პოლიტიკის ბინძური ხელებით ფატური, მინიმუმ, უზნეობაა</p>
<p>ენმ</p> <p>ზუგდიდი - ანზორ მელია</p>	<p>კიდევ ერთი სკანდალი ზუგდიდის ნაციონალური მოძრაობის მერობის კანდიდატის ირგვლივ</p> <p>საარჩევნოდ საკითხავი ბლოგი – ღვაჭის როლი “ნაციბის” ზუგდიდურ</p>

ფოთი - გიგი
უგულავა

პოლიტიკაში

წინასაარჩევნო ბლოგი – პოლიტიკური ტურიზმი

წინასაარჩევნო ბლოგი – პოლიტიკური ტურიზმი

by რედაქტორი 21 აგვისტო 2020 113

დღეს ჩემს ბლოგში მოგიყვებით

საარჩევნო საკითხავი ბლოგი – ოჯახის როლი "ნაცების" გუგდილურ პოლიტიკაში

სხვა სახელისუფლებო მედიებთან ერთად, STV.ge ასევე აქტიურად იყო ჩართული ყოფილი პრემიერ-მინისტრის გიორგი გახარიას პარტია "საქართველოსთვის" საწინააღმდეგო [კამპანიაში](#), როდესაც პარტიის დატოვების შესახებ ინფორმაცია კოორდინირებულად და იდენტური შინაარსით ვრცელდებოდა.

სამეგრელოს საინფორმაციო სააგენტო STV.ge-ს უკავშირდება ასევე რამდენი ფეისბუკ ანგარიში, რომელიც ამავე გამოცემის მასალებს სხვადასხვა პლატფორმით აზიარებს. ესენია:

ფეისბუკ გვერდი
[Region News](#)
 2772 გამომწერი

ინდივიდუალური ანგარიში
[რეგიონი დღეს](#)

ფეისბუკ ჯგუფი
[მთავარი სამეგრელოში](#)
 ჯგუფის ადმინისტრატორი
 STV.ge-ს რედაქტორი და
 დამფუძნებელი მალხაზ
 ბასილაია

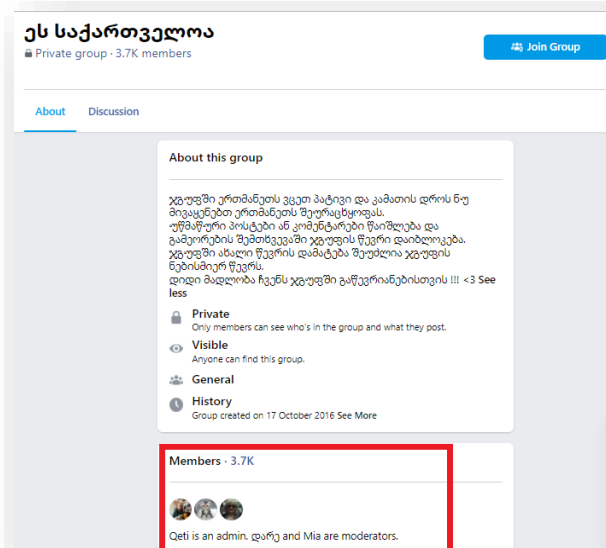
როგორც ხობის მუნიციპალიტეტის კულტურულ საგანმანათლებლო საზოგადოებრივი ცენტრის მიერ მოწოდებული ინფორმაციიდან ირკვევა, სამეგრელოს საინფორმაციო პორტალს თბილისის მერის კახი კალაძის მხარდამჭერი ფეისბუკ ჯგუფის გარდა, ინფორმაციის განთავსება 2 დახურულ ჯგუფში ევალება. დახურული ჯგუფებიდან მოპოვებული ინფორმაციით, ამ 2 ჯგუფიდან ერთში ([CYXYMI](#)) განსხვავებული პოლიტიკური შინაარსის პოსტების გაზიარება ხდება, მეორე ჯგუფის ([საქართველო](#)) შემთხვევაში კი განსხვავებული სურათი იკვეთება და ჩანს, რომ ის ერთი მხრივ, “პატრიოტთა ალიანსის” მხარდაჭერებთან არის დაკავშირებული, მეორე მხრივ კი მმართველი პარტიასთან და მისი ოპონენტების წინააღმდეგ.

ეს საქართველო. “ეს საქართველო”, რომელშიც stv.ge-ს ინფორმაციის განთავსება ევალება, დახურული ფეისბუკ ჯგუფია, სადაც 3700 ადამიანი გაწევრიანებული. ჯგუფი, სავარაუდოდ, პატრიოტთა ალიანსს უკავშირდება, ამასთანავე მასში ოპოზიციური პარტია ნაციონალური მოძრაობის საწინააღმდეგო და მმართველი პარტიის სახელისუფლებო ექსპერტების პოსტები ვრცელდება.

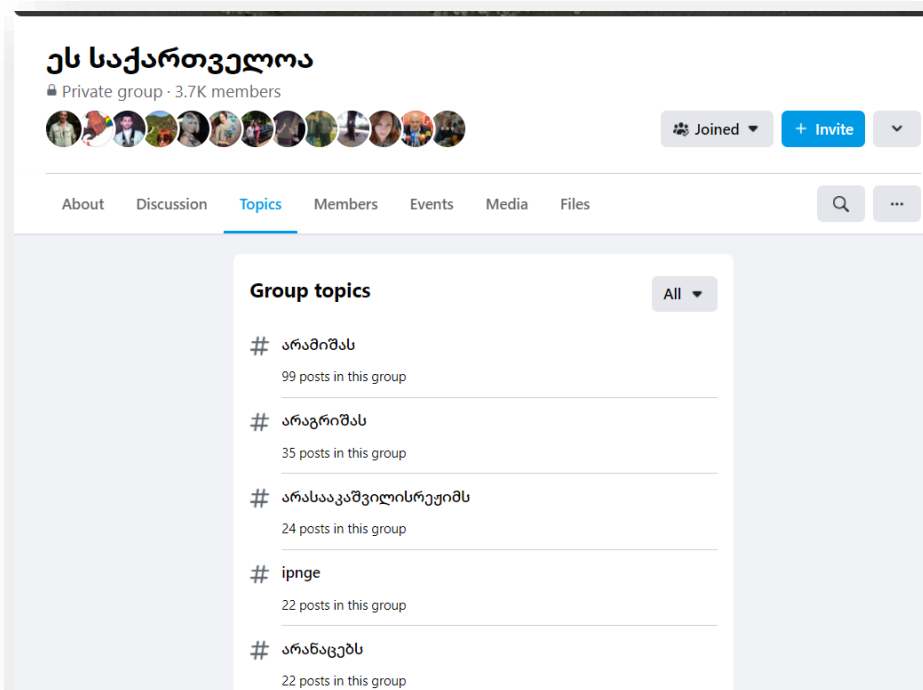
პარტია “პატრიოტთა ალიანსთან” ჯგუფის კავშირებზე შემდეგი გარემოებები მიუთითებს: როგორც წინა ანგარიშში²⁷ იყო აღნიშნული, 2019 წელს ჯგუფის გარეკანზე “პატრიოტთა ალიანსის” საპროტესტო აქციის ფოტო იყო დაყენებული, ხოლო ჯგუფის ადმინისტრატორები [Qeti Vadachkoria](#), [დარე შენგელია](#) და [Mia Darchiaa](#) არიან, რომელთაგან ერთ-ერთი, დარე შენგელია საკუთარ ფეისბუკ გვერდზე პატრიოტთა ალიანსის და მასთან დაკავშირებული ტვ “ობიექტივის” პოსტებს ხშირად აზიარებს, ხოლო ქეთი ვადაჭკორიას ფეისბუკის ანგარიშზე გამოქვეყნებული აქვს [ფოტო](#), რომელზეც “პატრიოტთა ალიანსის” აქციაზე მის ყოფნას ასახავს.

²⁷ მედიის განვითარების ფონდი, 2020. მედიის ფინანსური გამჭვირვალობა 2019. <http://mdfgeorgia.ge/geo/view-library/187>

დახურულ ჯგუფში “ეს საქართველოა” “ნაციონალური მოძრაობის” საწინააღმდეგო პოსტები აქტიურად ზიარდება, მათ შორის შემდეგი ჰაშთაგებით: “#არამიშას, #არაგრიშას, #არასაკაშვილისრეჟიმს, #არანაცებს.

ეს საქართველოა

Qeti Vadachkoria shared a post.

Admin · 23 September at 04:40 · 🌐

რაც მიზას უნდა

მიხეილ მრავალშვილიანი 🤔🤔🤔

მიხეილ უკრაინოლოგი

22 September at 11:23 · 🌐

მიხეილ მრავალშვილიანი

ეს საქართველოა

Png Primenevsgeorgia shared a link.

21 September at 06:02 · 🌐

ამ ბილბორდებს შევხვდავთ, შეგვზარავს და ვიტყვით, რომ ეს აღარასდროს უნდა დავაბრუნოთ - წულუკიანი

PRIMENEVSGEORGIA.GE

ამ ბილბორდებს შევხვდავთ, შეგვზარავს და ვიტყვით, რომ ეს აღარასდროს უნდა დავაბრუნო...

👍 2

Qeti Vadachkoria shared a link.

Admin · 4h · 🌐

“ანზორა მელია, სვავო იცი რა გააკეთა ბიძინამ?”

2019 წლის სტატია მაგრამ დღესაც ზედ გაკვდებთ ნაცებო!!!

EXCLUSIVENEWS.GE

“ანზორა მელია, სვავო იცი რა გააკეთა ბიძინამ?” – EXCLUSIVENEWS.GE

👍 Like

💬 Comment

ეს საქართველოა

Ghia Abashidze shared a post.

14h · 🌐

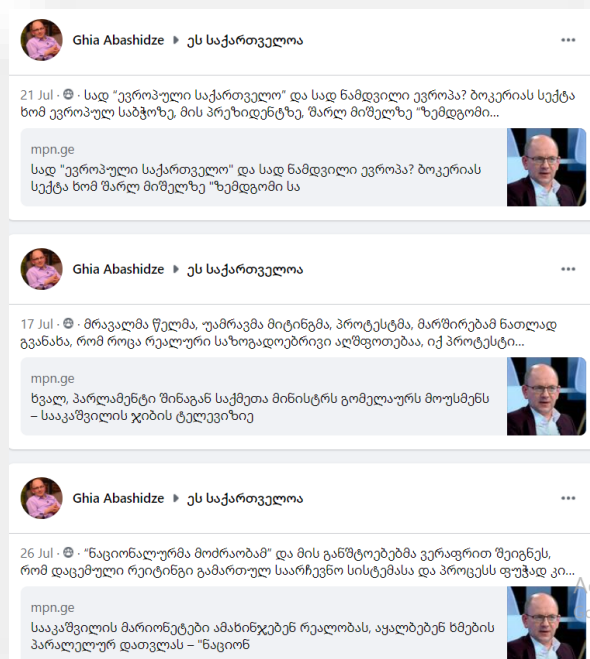
POSTV - ანალიტიკა

14h · 🌐

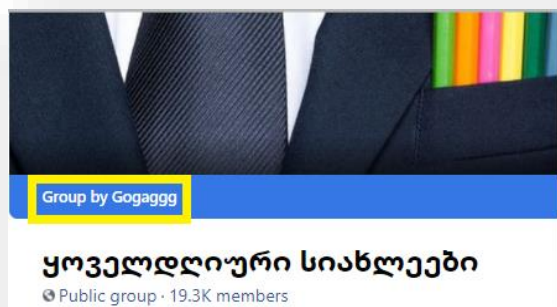
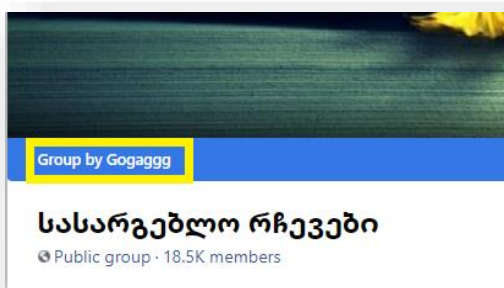
კვირის ბოლო - ნაცსექტის სიყალბე საქართველოს პარტნიორებზე

ავტორი: Ghia Abashidze

აღსანიშნავია, რომ სახელისუფლებო ექსპერტი გია აბაშიძე ამ ჯგუფში სახელისუფლებო სარედაქციო პოლიტიკის ონლაინ გამოცემების marshalpress.ge-ის და reportiori.ge-ის მასალებს აქტიურად აზიარებს.

კლიპ არტი და სააგენტო PIA. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიიდან მოწოდებული ინფორმაციის თანახმად, შპს კლიპ არტსა და კომისიას შორის 99 500 ლარის მომსახურებაზე გაფორმებული ხელშეკრულება, ინფორმაციის 9 საინფორმაციო სააგენტოსა და 5 ფეისბუკ ჯგუფში განთავსებას ითვალისწინებდა. ფეისბუკ ჯგუფები, სადაც მარეგულირებელი კომისიის ინფორმაციის განთავსება ხდება, ერთმანეთთან არიან დაკავშირებული და diagestpia-ს იდენტურ მასალებს ერთი და იმავე სეგმენტის აუდიტორიაში ავრცელებენ. 5 ფეისბუკ ჯგუფიდან 4-ის ([გაბიკი პირველმა](#), [სასარგებლო რჩევები](#), [ყოველდღიური სიახლეები](#), [ეს საინტერესოა](#)) მფლობელი ფეისბუკ გვერდი [Gogaggg](#)-ია, რომელსაც ჩვენს შესახებ განყოფილებაში www.digest.pia.ge-ს ვებ-გვერდი და სააგენტო პიას ელექტრონული მისამართი აქვს მითითებული. მეხუთე ჯგუფი [ცნობისმოყვარე](#) კი [Gogaggg](#)-თან დაკავშირებული ჯგუფების ჩამონათვალში გვხვდება და მის ადმინისტრატორებსა და მოდერატორებს შორის [digestpia](#), ასევე [funtime.ge](#) ფიგურირებს, რომელიც კლიპ არტის მიერ შექმნილი გვერდია.

აღსანიშნავია, რომ ხუთივე ფეისბუკ ჯგუფში ძირითადად სააგენტო Digestpia-ს მასალები ზიარდება. Digestpia კი “კლიპ არტან²⁸” დაკავშირებული მედია საშუალებასა და სააგენტო PIA-სთან ერთად სახელისუფლებო სარედაქციო პოლიტიკას [ატარებს](#)²⁹. შინაარსობრივად მრავალფეროვან და დივერსიფიცირებულ მასალებში ხშირად მმართველი პარტიის პოლიტიკური ოპონენტების წინააღმდეგ მიმართული პუბლიკაციები გვხვდება, რისი ერთ-ერთი ილუსტრირებაც ქვემოთ მოყვანილი სათაურებია ახლადშექმნილი პარტია “საქართველოსთვის” ლიდერის, ყოფილი პრემიერ-მინისტრის გიორგი გახარიას წინააღმდეგ³⁰:

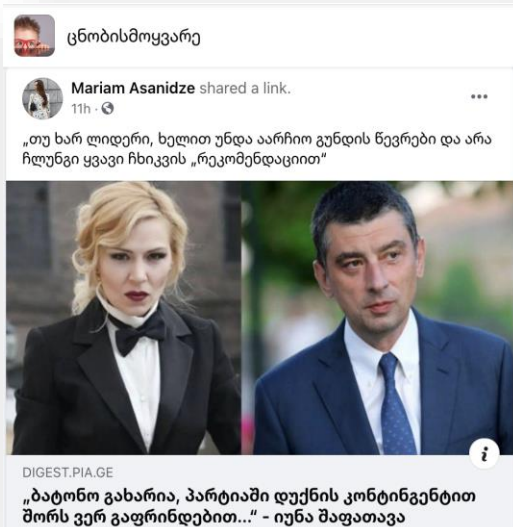
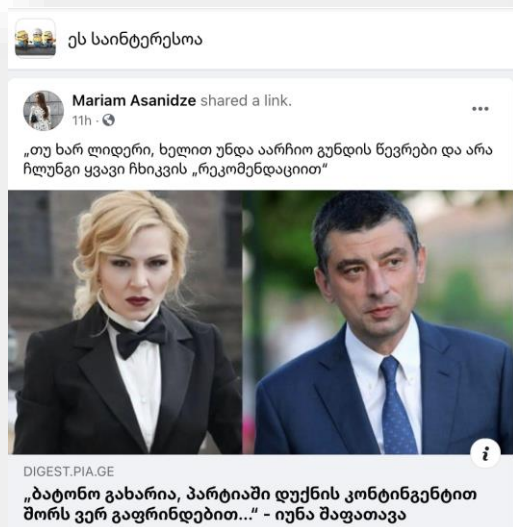
- “გახარიას პარტიის დეპუტატობის კანდიდატი სპილენძის ქვაბის ქურდობისთვის დააკავეს”,
- “ექიმი, რომელმაც გახარიას მტკიცებით, ნარკოტესტი ჩაუტარა, ვენაში დეპრესიის, გადაღლილობის, დემენციის და მეხსიერების გაფანტვის მიმართულებით მუშაობს - POSTV”
- “ზაალ ანჭათარაძე გიორგი გახარიაზე: როდესაც ბიძინა ივანიშვილმა რიგითი გიორგი გახარია იმ სიმაღლეებამდე აიყვანა, რომელსაც ალბათ ვერცერთ სიზმარშიც კი ვერ წარმოიდგენდა, გუშინ გავიგეთ, რომ ივანიშვილმა ნდობა არ გაუმართლა მას”
- “თამთა მეგრელიშვილი გიორგი გახარიაზე: სამარცხვინოა! ივანიშვილმა „კაცი“ არაფრიდან გაქცია კაცად და თავაწეული ამბობ „ბიძინა ივანიშვილმა ნდობა არ გაამართლაო“
- „ბატონო გახარია, პარტიაში დუქნის კონტინგენტით შორს ვერ გაფრინდებით...“ - იუნა შაფათავა

²⁸ კლიპ არტის 100%-იანი წილის მფლობელი ნათია ორველაშვილი სააგენტო PIA-ს დამფუძნებლის დიმიტრი ტიკარაძის მეუღლეა
<https://bs.napr.gov.ge/GetBlob?pid=400&bid=boVlyOwlsX3qmYsntmLmFO0pt9TL3NjiRTTIKqcsCIW6cbMTXhFmq06J5Tfyj1oU>

<http://mediameter.ge/ge/media-profiles/pia>

²⁹ მითების დეტექტორი, 15 სექტემბერი, 2021. სახელისუფლებო მედია “საქართველოსთვის” და გახარიას წინააღმდეგ სახელისუფლებო მედია “საქართველოსთვის” და გახარიას წინააღმდეგ
<http://mythdetector.ge/ka/myth/sakhelisuplebo-media-sakartvelostvis-da-gakharias-cinaaghmdag>

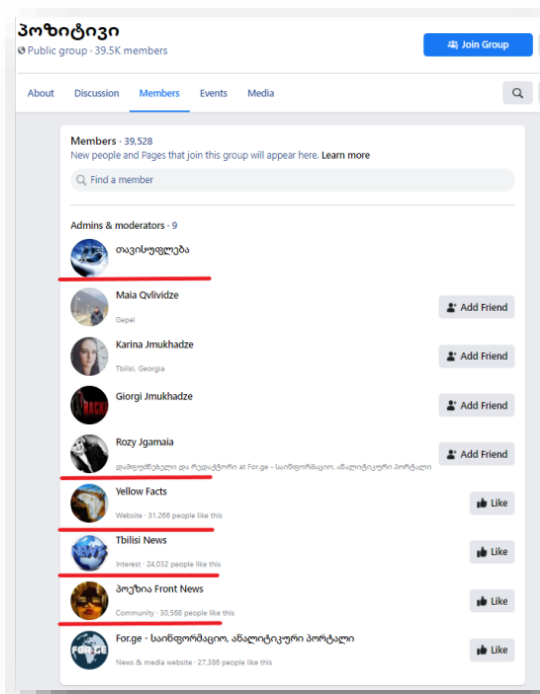
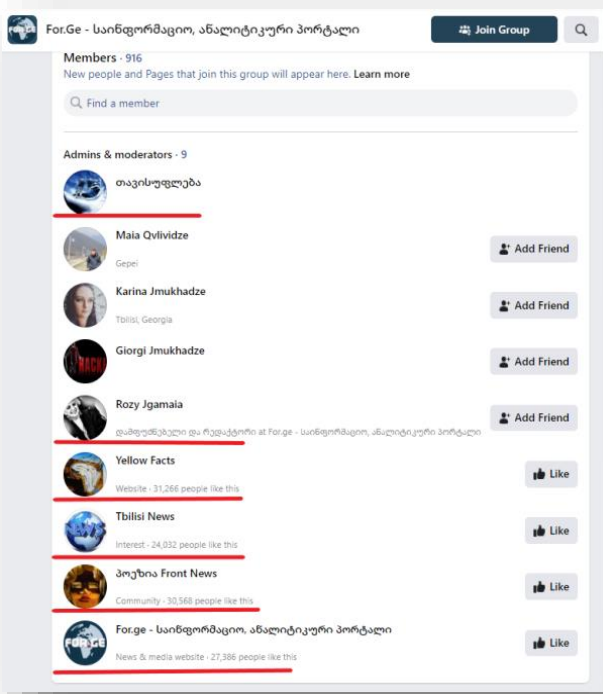
³⁰ Digestpia-ს მასალები პარტია “საქართველოსთვის” ლიდერის გიორგი გახარიას წინააღმდეგ
<https://bit.ly/3i7oQg7>

აღსანიშნავია, რომ წინასაარჩევნოდ ინფორმაცია გახარიას პარტიის წევრის მიერ სპილენძის ქვაბის ქურდობაზე კოორდინირებულად არა მხოლოდ კლიპ-არტთან და daigestpia-სთან დაკავშირებულ ფეისბუკ გვერდებზე გავრცელდა, არამედ სხვა სახელისუფლებო სარედაქციო პოლიტიკის პლატფორმებზე.

მარშალპრესი (mpn.ge)	reportiori.ge	exclusivenews.ge	pia.ge	For.ge
გახარიას პარტიის დეპუტატობის კანდიდატი სპილენძის ქვაბის ქურდობისთვის დააკავეს	გახარიას პარტიის დეპუტატობის კანდიდატი სპილენძის ქვაბის ქურდობისთვის დააკავეს	გახარიას პარტიის დეპუტატობის კანდიდატი სპილენძის ქვაბის ქურდობისთვის დააკავეს	გახარიას პარტიის დეპუტატობის კანდიდატი სპილენძის ქვაბის ქურდობისთვის დააკავეს	გახარიას პარტიის დეპუტატობის კანდიდატი სპილენძის ქვაბის ქურდობისთვის დააკავეს

For.ge. საინფორმაციო სააგენტო For.ge-სთან 2020 წელს საბიუჯეტო ორგანიზაციებმა სულ 12160 ლარის ღირებულების კონტრაქტი გაფორმეს. მათ შორის იყო ეროვნული სკრინინგ ცენტრი, რომელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურება ინფორმაციის გავრცელებაზე, diagestpia-ს მსგავსად, თავად For.ge-ს ფეისბუკ ანგარიშებს უკავშირდება. ოთხივე გვერდი ([Yellow Facts](#), [Tbilisi news](#), [თავისუფლება](#), [პოზიზი Front news](#)) და ორივე ჯგუფი ([პოზიტივი](#), [For.Ge-საინფორმაციო, ანალიტიკური პორტალი](#)), სადაც ინფორმაციის განთავსების ვალდებულება არსებობს, თავად სააგენტო For.ge-სთან არის დაკავშირებული, რადგან ჩვენს შესახებ განყოფილებაში მისამართად ყველას www.for.ge აქვს მითითებული; ხოლო ჯგუფებს “For.Ge - საინფორმაციო, ანალიტიკური პორტალი” და “პოზიტივი” For.ge-ს დამფუძნებელი და რედაქტორი რობი ჟღამაია და for.ge-ს მართული ზემოთ ჩამოთვლილი 4 გვერდი მართავს.

სააგენტოს დამფუძნებლებმა და გამგეობის წევრმა როზეტა ჭლამაიშვილი და გიორგი იაკობაშვილმა³¹ ია მეტრეველთან და იოსებ მანჯავიძესთან ერთად 2020 წლის 7 აგვისტოს არასამთავრობო ორგანიზაცია ააიპ „დავასრულოთ“ დაარსეს, რომლის მიზანია ნაციონალური მოძრაობის დასრულება³².

2.6. საბიუჯეტო კონტრაქტები ანტიდასავლურ, დეზინფორმაციის და სიძულვილის ენის გამავრცელებელ მედიებთან

2020 წლის მონაცემების შესწავლამ ცხადყო, რომ წინა წლების მსგავსად, ადმინისტრაციული ორგანოები ინფორმაციის გავრცელებისა და რეკლამის განთავსების მიზნით საინფორმაციო საშუალებების შერჩევისას მკაფიოდ განსაზღვრული კრიტერიუმებით არ მოქმედებდნენ³³. შერჩევა ყოველთვის არ ეფუძნებოდა აუდიტორიის კვლევას და სამიზნე აუდიტორიის საჭიროებებს. ამასთანავე არ იყო გათვალისწინებული ანტიდისკრიმინაციული პოლიტიკა, რომელიც რასიზმისა და შეუწყნარებლობის წინააღმდეგ ევროპის კომისიის (ECRI) #7 რეკომენდაციითაა³⁴ განსაზღვრული და ევროსაბჭოს წევრ სახელმწიფოებს დაფინანსების დროს ანტიდისკრიმინაციული მიდგომების გათვალისწინებას ურჩევს.

2014-2019 წლების პრაქტიკის მსგავსად, 2020 წელსაც გამოიკვეთა რამდენიმე მედია საშუალება, რომელთა ნაწილი ანტიდასავლური სარედაქციო პოლიტიკით, დეზინფორმაციისა და სიძულვილის ენის ტირაჟირებით გამოირჩევა და რომელთანაც საბიუჯეტო ორგანიზაციებს ინფორმაციის გავრცელებასა და რეკლამაზე სერვის კონტრაქტები ჰქონდათ გაფორმებული. ამ გამოცემებს შორის არიან სააგენტო „რეპორტიორი“ და ქართული გაზეთი, გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“, სააგენტოები „მარშალპრესი“ და „სივრცეები“. ანტიდასავლურ გზავნილებთან ერთად, 2020 წელს გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“ დამატებით კორონავირუსთან და ვაქცინაციასთან დაკავშირებით კონსპირაციებს და დეზინფორმაციას ავრცელებდა.

ცხრილი 2.10. საბიუჯეტო კონტრაქტები ანტიდასავლურ, დეზინფორმაციის და სიძულვილის ენის გამავრცელებელ მედიებთან

მედია საშუალება	საკონტრაქტო მომსახურების თანხა	საბიუჯეტო ორგანიზაცია
რეპორტიორი (qartuliazri.ge, cnobisfurceli.ge ³⁵)	38 501	სპეციალური პენიტენციური სამსახური, ფინანსთა სამინისტროს აკადემია, ქალაქ თბილისის დიდუბის რაიონის გამგეობა, ქალაქ თბილისის გლდანი-ნაძალადევის კომპლექსური სპორტული ცენტრი, თვითმმართველი ერთეული საჩხერის მუნიციპალიტეტი, მარტვილის მუნიციპალიტეტის მერია, შპს "ლიკანის რეზიდენცია" და სხვა საქვეუწყებო ან ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლები;

³¹ ამონაწერი საჯარო რეესტრიდან <https://bit.ly/2YEmCLG>

³² <https://formulanews.ge/News/35102>

³³ MDF(2016), რეკლამის და ინფორმაციის გავრცელების მიზნით მედიაში საბიუჯეტო რესურსების განაწილების პრაქტიკა. http://mediameter.ge/sites/default/files/mdf_ti_1.pdf

³⁴ პარაგრაფი 9, გვ. 6, პარაგრაფი 16, გვ.7 <https://rm.coe.int/ecri-general-policy-recommendation-no-7-revised-on-national-legislatio/16808b5aee>

³⁵ cnobisfurceli.ge მითითებულია სასჯელაღსრულების სამინისტროს კონტრაქტში რეპორტიორთან და ქართულ აბრთან ერთად, თუმცა გვერდი ამჟამად ხელმისაწვდომი არ არის.

გაზეთი "საქართველოს რესპუბლიკა"	38 008	გარემოს ეროვნული სააგენტო, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია, სს "საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემა", აჭარის ა.რ. ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო, აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტრო, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია, "საქპატენტი", საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, სსიპ ივანე ბერიტაშვილის ექსპერიმენტული ბიომედიცინის ცენტრი, "სსიპ ფერდინანდ თავაძის მეტალურგიისა და მასალათმცოდნეობის ინსტიტუტი", სოხუმის ი. ვეკუას ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტი, სსიპ "რაფიელ დვალის მანქანათა მექანიკის ინსტიტუტი";
სააგენტო მარშალპრესი	21 808	ხელვაჩაურის, ამბროლაურის, დედოფლისწყაროს, ადიგენის, ახმეტის, მცხეთის მუნიციპალიტეტის მერია, სახელმწიფო რწმუნებულის-გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში, კულტურის და ბავშვთა და მოზარდთა შემოქმედებითი განვითარების ცენტრების გაერთიანება, ზესტაფონის დასუფთავებისა და კეთილმოწყობის სერვის ცენტრი, ჩემი ადვოკატი;
სივრცეები www.spnews.io	14 450	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო, ქიათურისა და ლენტეხის მუნიციპალიტეტები, ბოლნისის სპორტულ გამაჯანსაღებელი კომპლექსი, ადიგენის კულტურის ცენტრი, ბოლნისის სპორტულ გამაჯანსაღებელი კომპლექსი;

საქართველოს რესპუბლიკა. პანდემიის პერიოდში გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში"³⁶ აქტიურად ქვეყნდებოდა სხვადასხვა კონსპირაცია კორონავირუსის წარმომავლობის და ვაქცინაციის შესახებ, მათ შორის ბილ გეიტსისა და ჩიპიზაციის, დეპოპულაციისა და ვაქცინებით მასების დამორჩილების შესახებ, შემდეგი სათაურებით:

- "ბაქტერიოლოგიური ომი ამერიკამ დაიწყო?!³⁷"
- "ახალი სიკვდილი საჩუქრად მსოფლიოს ხალხებს!³⁸ რუბრიკით "ბიოლოგიური ომის პირისპირ".

³⁶ ყოველკვირეული გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“, რომელიც 1918 წელს დაარსდა, საბჭოთა პერიოდში სახელწოდებებით „კომუნისტი“ გამოიცემოდა.

³⁷ "საქართველოს რესპუბლიკა" #48, 17-18 მარტი, 2020
http://dspace.nplg.gov.ge/bitstream/1234/318644/1/Sagartvelos_Respublika_2020_N48.pdf

³⁸ "საქართველოს რესპუბლიკა" #59, 30 აპრილი, 2020
http://dspace.nplg.gov.ge/bitstream/1234/318822/1/Sagartvelos_Respublika_2020_N59.pdf

„ეს სხაური
არ არის
შავთხვევითი,
თორავ
თვითონ
ვირუსი
შვიძლავა,
შავთხვევითია...“

შავილი მსოფლიო

**ბაქტერიოლოგიური
ოფი ანარიკა
დაიწყო?!**

ბიჭვინთის სატარო სპე-
შვთა სამინისტროში არ
გამორჩებავენ, რომ უხან-
და ეთიოპია აშშ-ის არმიას
გაუცრელებინა. ჩინეთის
საგარეო საქმეთა სამინისტ-
რის საინფორმაციო დეპარტამენტის გენე-
რალური დირექტორის შიანდუანგ მანგუი (MANGUO)
80360 „გამომავალი“ შემდეგ გაუცრეა აქვეყნებს:

„როდეს დაიწყო დაინფიცირება აშშ-ში?“

რამდენი ადამიანია დაინფიცირებული? რა
არის სადაზღვეოლოებთა სახელები? ჩინეთის
საგარეო უწყების წარმომადგენელი ამოხსნის,
რომ შესაძლებელია აშშ-ის არმიამ მიიგა-
ნა ეთიოპია უხანდა. ჩინურ ვერსიას არ იმე-
არებს ფსიქოლოგი და პოლიტიკოლოგი რამან
სევერელები, თუმცა არ გამორიცხავენ, ეი-
რის სეფიფიკური წარმოშობის.

რამაზ სპეცპროექტმა დღეს ჩვენი გაზიფის
სტუმარია.

გამოცემის ფურცლებზე ასევე ვხვდებით სასულიერო პირის პუბლიკაციას, რომელიც ამერიკის მიმართ უნდობლობის გაღვივებას რიჩარდ ლუგარის კვლევითი ცენტრის კონტექსტში ახდენდა, რომელიც დაავადებების პრევენციაზეა ორიენტირებული და ამ დროს ორ სახელმწიფოს შორის მორალურ შეუთავსებლობაზე საუბრობდა:

“საქართველოს რესპუბლიკის” გვერდებზე ასევე კეთდებოდა ჰომოფობიური სარედაქციო და საავტორო განცხადებები:

³⁹ “საქართველოს რესპუბლიკა” #70, 8 ივნისი, 2020 “ვაქცინა რელიგიაში შეჭრილი იფექციის წინააღმდეგ”. გვ.6 [https://dspace.nplq.gov.ge/bitstream/1234/318933/1/Sagartvelos Respublika 2020 N70.pdf](https://dspace.nplq.gov.ge/bitstream/1234/318933/1/Sagartvelos%20Respublika%20N70.pdf)

- “საქართველოში მოქმედ კანონს სოდომის ცოდვასთან დაკავშირებით შარს ვერ მოდებთ⁴¹”.
- “ომი ლიბერასტებსა და ქართველ ხალხს შორის⁴²”

ამასთანავე საპატრიარქოს განცხადებას, სადაც საუბარი იყო, რომ მათთვის მიუღებელია 2021 წლის 5 ივლისის თბილისი პრაიდთან დაკავშირებულ მოვლენებში ზოგიერთი საელჩოს და ევროპარლამენტარის ჩარევა, ახლდა ფოტო, რომლის ბანერზე საქართველოდან ამერიკის ელჩის, როგორც ლგბტ აგრესორის, გაძევების მოთხოვნა ეწერა⁴³.

ქართული ზნეობისა და ტრადიციების ნაგებობა

კურთხევის გამოფენა, ანუ თუ სინდისი არ გვქანჯნის

⁴¹ იქვე. გვ. 4.

⁴² “საქართველოს რესპუბლიკა” #71, 10 ივნისი, 2020. გვ.1

https://dspace.nplg.gov.ge/bitstream/1234/319058/1/Sagartvelos_Respublika_2020_N71.pdf

⁴³ “საქართველოს რესპუბლიკა” #147-148, 5-6 ივლისი, 2021. გვ.3

https://dspace.nplg.gov.ge/bitstream/1234/336742/1/Sagartvelos_Respublika_2021_N147-148.pdf

არის დამოკრებიულ სულსკვეთებას სარწმუნოება ასაზრდოებას

საქართველო არის
ბრადიშიულად დამოკრ-
ბიული ქვეყანა. საქარ-
მელისა და ქართველ
ერში არსებობს საზოგა-
დოების ყველა წევრის-
ვის პირადი თავისუფლ-
ებისა და პასუხისმგებლ-
ობის აუდიტულობის ცნო-
ბიერება, რამე სამოქალა-
ქო საზოგადოებასთვის
მკვიდრი მორალური
საფუძველია.

მეცნიერულად გაუშუქებელ ანუ შე-
მცნების თანამედროვე დონეზე დაუსა-
ბუთებელ რეკომენდაციებს პრაქტიკუ-
ლი ყოველდღიურობისთვის ცაცობრი-
ობის გონებრივი ელიტა არც დებუ-
ლობს და, მაქსიმალური ალბათობით,
არც ოდესმე მიიღებს. ამიტომაც ის იმ
ქვეყნებშიც ვერ გახდა საერთო ღირ-
ებულება და ყველგან დარჩა, როგორც
ნაწილის ან პიროვნებათა ჯგუფის
(შეიძლება ძალიან ცნობილის) ხედვად...
ჩვენი ძვირფასების მთავარ
პრობლემას ძმის ხელისუფლების
უმორიბილობა დიდად და ფარულად
საინფორმაციო და მოსყიდული
მიჯნა და ფაქტობრივად აბრეშული შე-
ტყვის ფოჭად საბარბაშო მხარ-
თივლი, „პრეზიდენტობის“ მი-
დისა და ენ, „არასამთავრობო სიძ-
ვრობის“ ნაწილის ადგილობრივ მაძ-
სიბაღურად იხილავს იმისთვის, რომ,
ერთი მხრივ, საზოგადოების ყუ-
რადღება არსებითი საინფორმაციო

საქართველოში მოქმედ კანონს სოლომის სოლვანთან დაკავშირებით შარს შერ მოსდებთ!

სხვა გამოცემების სარედაქციო პოლიტიკა პრობლემურია შემდეგ გარემოებათა გამო:

1. ონლაინ გამოცემები “ქართული აზრი” და “რეპორტიორი” დებინფორმაციების, კორონავირუსთან და 5G ანტენებთან დაკავშირებული კონსპირაციების გავრცელებით, ასევე ხელისუფლების ოპონენტების დისკრედიტაციით გამოირჩევიან⁴⁴;
2. მარშალპრესი როგორც ტვ პირველის გარდაცვლილი ოპერატორის ლექსო ლაშქარავას⁴⁵, ასევე ხელისუფლების ოპონენტების დისკრედიტაციის კამპანიებშია ჩართული⁴⁶. გამოცემა ასევე კორონავირუსზე და სხვა თემებზე დებინფორმაციის ხშირი წყაროა⁴⁷.
3. ონლაინ გამოცემა “სივრცეების” (www.spnews.io) სარედაქციო პოლიტიკა ჰიბრიდულია. ხელისუფლების მიმართ მხარდამჭერი საინფორმაციო პოლიტიკის გარდა⁴⁸, სააგენტოს ვიდეო-გადაცემის წამყვანად კრემლთან დაკავშირებული მედია პროექტის “პოლიტიკანოს” ავტორი ჰყავს, ხოლო გარკვეული პუბლიკაციები ანტიდასავლურია, ამავე დროს საბჭოთა კავშირისა და რუსეთის მიმართ სენტიმენტების გაღვივებას უწყობს ხელს⁴⁹.

⁴⁴ მითების დეტექტორი, 14 აპრილი, 2020. არის თუ არა 5G საფრთხე და უკავშირდება თუ არა ეს ტექნოლოგია COVID-19-ს? <https://bit.ly/3klpQJt> 5 მაისი, 2020. სახელისუფლებო და ანტილიბერალური ჯგუფების ორგანიზებული კამპანია რესპუბლიკელების წინააღმდეგ <https://bit.ly/3kGN7eM>

⁴⁵ მითების დეტექტორი, 13 ივლისი, 2021. “საინფორმაციო სააგენტოს” სახელით და ძალადობრივი ჯგუფების მუშაობით TV პირველის გარდაცვლილი ოპერატორის წინააღმდეგ

<https://bit.ly/2XUqsTV> 22 ივლისი, 2021. “საინფორმაციო ბლოგი” ლექსო ლაშქარავას ფოტოზე ყალბ ინფორმაციას ავრცელებს <https://bit.ly/3o9VhyD>

⁴⁶ მითების დეტექტორი, 14 ოქტომბერი, 2020. რურუას სახელით შექმნილ ყალბ გვერდს სახელისუფლებო გვერდები ორგანიზებულად ავრცელებენ <https://bit.ly/3IZTB86>

⁴⁷ <http://mythdetector.ge/ka/profile/marshalpresi>

⁴⁸ მითების დეტექტორი, 13 ივლისი, 2021. “საინფორმაციო სააგენტოს” სახელით და ძალადობრივი ჯგუფების მუშაობით TV პირველის გარდაცვლილი ოპერატორის წინააღმდეგ <https://bit.ly/2XUqsTV>

⁴⁹ მითების დეტექტორი, 2 ივლისი, 2021. პრორუსული და სახელისუფლებო ექსპერტების “სივრცეები” დაფინანსებულია ბიუჯეტიდან <http://mythdetector.ge/ka/myth/prorusuli-da-sakhelisuplebo-ekspertebis-sivrtseebi-dapinansebulia-biujetidan>